

Miljøministeriet

Danmarks
Miljøundersøgelser

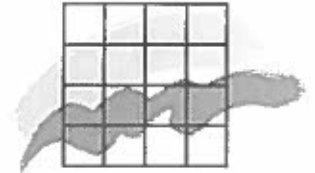
Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1989/90 i Danmark

Danmarks Miljøundersøgelser - BIBLIOTEKET
Grenåvej 12, Kals, DK-8410 Rønde

3506870096

Miljøministeriet

Danmarks
Miljøundersøgelser

Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1989/90 i Danmark

Wing Survey
from the Hunting Season
1989/90
in Denmark

Rapport fra DMU, nr. 1.
Ib Clausager

Miljøministeriet
Danmarks Miljøundersøgelser
Afd. for Flora- og Faunaøkologi, Kalø
Juni 1990

Denne rapport er en foreløbig præsentation af undersøgelsesresultater opnået for jagtsæsonen 1989/90. Resultaterne har kun været underlagt en indledende bearbejdelse og vil sammen med tilsvarende rapporter danne grundlag for en senere endelig bearbejdelse til publicering i serierne Danske Vildtundersøgelser eller Danish Review of Game Biology.

Redaktionel bistand:	Jan Bertelsen
Korrektur og ombrydning:	Else-Marie Nielsen
Vignetter:	Brian Zobbe
Figurer og prikkort:	Lotte Tvedegård
	Ib Clausager

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	5
Resultater	5
Ænder	8
Gråand	8
Spidsand	10
Pibeand	11
Skeand	12
Krikand	12
Atlingand	14
Ederfugl	14
Sortand	16
Fløjlsand	17
Havlit	17
Hvinand	18
Taffeland	20
Bjergand	20
Trolldand	21
Stor skallesluger	22
Toppet skallesluger	22
Blishøne.....	24
Gæs	25
Grågås	25
Sædgås	26
Kortnæbbet gås	26
Blisgås	26
Canadagås	26
Vadefugle	27
Dobbeltbekkasin	27
Enkeltbekkasin	28
Stor regnspove	29
Lille regnspove	30
Skovsneppe	30
Måger	31
Sølvmåge	31
Hættemåge	33
Stormmåge	34
Svartbag	35
Sildemåge	35
Resumé	36
English summary	38

INDLEDNING

Den officielle vildtudbyttestatistik giver oplysning om jagtudbyttet af de forskellige vildtarter. Af praktiske årsager er flere af de jagtbare fuglearter slået sammen i grupper i vildtudbyttestatistikken. Det betyder, at statistikken kun giver oplysning om udbyttets størrelse for disse grupper, men ikke for de enkelte arter.

Her kommer vingeindsamlingen ind som en fortrinlig metode til at supplere vildtudbyttestatistikken. Vingeindsamlingen giver mulighed for at få kendskab til de enkelte arters jagtlige betydning, hvor i landet de nedlægges og hvornår. Ud fra køns- og alderskendetegn på vingerne kan man tillige få oplysning om sammensætningen af den enkelte arts jagtudbytte samt om, hvordan ynglesæsonen har været.

Vingeindsamlingen omfatter i alt 32 jagtbare arter, nemlig alle, der er knyttet til vådområder og havet, samt skovsnepen.

Gennem opråb i jagtbladene og i VILDTINFORMATION er jægerne gjort bekendt med undersøgelsen og er blevet opfordret til at indsende vinger. For at lette indsamlingen er der fremstillet specialkuverter, som gratis har kunnet rekvireres.

Vingeindsamlingen er baseret på medvirken af jægere og kunne ikke gennemføres uden deres støtte. Derfor skal der rettes en varm tak til alle, der har bidraget med vinger.

Med henblik på at få endnu flere jægere til at indsende vinger til Kalø introduceredes i 1986 et vingelotteri, som var sponsoreret af de tre jagtforeninger. De takkes for den positive holdning og økonomiske støtte til undersøgelserne.

De tre jagtforeningers redaktører takkes ligeledes for at have stillet spalteplass til rådighed i jagtbladene for omtale af vingeindsamlingen.

RESULTATER

Fra jagtsæsonen 1989/90 indkom der i alt 16.432 vinger (Tabel 1). Det var en tilbagegang på ca. 4.500 vinger i forhold til året før. 750 jægere har bidraget med vinger.

I rapporten er alle de arter, hvorfra der indsamles vinger, nærmere omtalt. For hver art er anført det antal vinger, der er modtaget, og ynglesuccesen er vurderet på grundlag af aldersfordelingen og sammenlignet med tidligere års resultater. Den geografiske og tidsmæssige fordeling samt den køns- og aldersmæs-

sige sammensætning gennem jagtsæsonen beskrives bl. a. ved hjælp af kort og figurer.

Mens det for ænderne er muligt at bestemme både køn og alder på grundlag af vingerens udseende, er det for de øvrige arter (blishøne, gæs, vadefugle og måger) kun muligt at bestemme alderen. Som følge heraf vurderes årets yngleresultat for ænderne på basis af antal ungfugle pr. gammel hun og for de øvrige arter på grundlag af antal ungfugle pr. gammel fugl.

De anførte værdier for antal ungfugle pr. gammel hun eller pr. gammel fugl kan ikke tages som et direkte udtryk for yngleresultatet, men skal opfattes som et index-tal. Årsagen hertil er, at ungfugle er lettere at nedlægge end gamle fugle, og

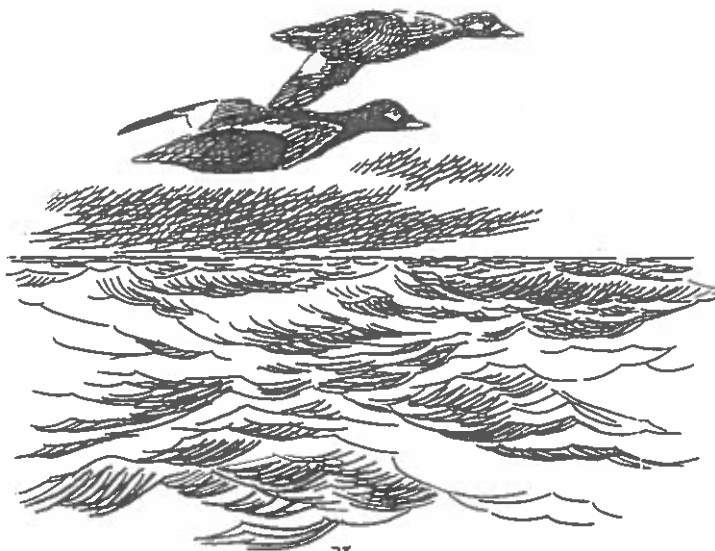
derfor vil jagtudbyttet indeholde en større andel af ungfugle, end der rent faktisk har været i bestanden. Sammenligning af de enkelte års index-tal giver oplysning om, hvordan ynglesæsonen har været i forhold til tidligere år.

Tabel 1. Antal indsendte vinger fra jagtsæsonen 1989/90.

Table 1. Number of wings from the hunting season 1989/90.

Art - Species	N
<u>Svømmeænder - Dabbling Ducks</u>	
Gråand (<i>Anas platyrhynchos</i>)	2.914
Spidsand (<i>Anas acuta</i>)	213
Pibeand (<i>Anas penelope</i>)	892
Skeand (<i>Anas clypeata</i>)	92
Krikand (<i>Anas crecca</i>)	2.944
Atlingand (<i>Anas querquedula</i>)	15
Svømmeænder i alt	7.070
Total number of Dabbling Ducks	
<u>Dykænder - Diving Ducks & Mergansers</u>	
Ederfugl (<i>Somateria mollissima</i>)	4.186
Sortand (<i>Melanitta nigra</i>)	251
Fløjlsand (<i>Melanitta fusca</i>)	74
Havlit (<i>Clangula hyemalis</i>)	107
Hvinand (<i>Bucephala clangula</i>)	716
Taffeland (<i>Aythya ferina</i>)	53
Bjergand (<i>Aythya marila</i>)	17
Troldand (<i>Aythya fuligula</i>)	234
Stor skallesluger (<i>Mergus merganser</i>)	57
Toppet skallesluger (<i>Mergus serrator</i>)	176
Dykænder & skalleslugere i alt	5.871
Total number of Diving Ducks & Mergansers	
Blishøne (<i>Fulica atra</i>)	241

Art - Species	N
<u>Gæs - Geese</u>	
Grågås (<i>Anser anser</i>)	290
Sædgås (<i>Anser fabalis</i>)	4
Kortnæbbet gås (<i>Anser brachyrhynchus</i>)	24
Blisgås (<i>Anser albifrons</i>)	0
Canadagås (<i>Branta canadensis</i>)	12
Gæs i alt - Total number of Geese	330
<u>Vadefugle - Waders</u>	
Dobbeltbekkasin (<i>Gallinago gallinago</i>)	845
Enkeltbekkasin (<i>Lymnocyptes minimus</i>)	62
Stor regnspove (<i>Numenius arquata</i>)	259
Lille regnspove (<i>Numenius phaeopus</i>)	3
Skovsneppe (<i>Scolopax rusticola</i>)	592
Vadefugle i alt - Total number of Waders	1.761
<u>Måger - Gulls</u>	
Sølvmåge (<i>Larus argentatus</i>)	492
Hættemåge (<i>Larus ridibundus</i>)	284
Stormmåge (<i>Larus canus</i>)	283
Svartbag (<i>Larus marinus</i>)	93
Sildemåge (<i>Larus fuscus</i>)	7
Måger i alt - Total number of Gulls	1.159
Alle arter i alt - Total number of all species	16.432

ÆNDER

Der indkom i alt 12.941 andevinger, hvilket var 3.201 færre end i foregående jagtsæson. Tilbagegangen er især sket blandt svømmeænderne, hvor gråand, pibeand og krikand hver er gået tilbage med ca. 1.000 vinger. Men også de øvrige svømmeænder er gået tilbage. Antallet af vinger fra dykænder gik samlet en smule frem. Det skyldtes, at der blev indsendt 1.088 flere ederfuglevinger end året før. Også sortand og fløjlsand gik frem, mens de øvrige dykænderarter gik tilbage. Bjerganden tegnede sig for den største relative tilbagegang med 90%. Taffeland gik 65% tilbage, troidand 45%, hvinand 38% og havlit 24%.

Da både efteråret og vinteren var usædvanligt milde, medførte det, at flere af de arter, der passerer Danmark på træk til vinterkvartererne længere mod syd og sydvest, blev i landet længere end sædvanligt.

Omvendt betød den meget milde vinter uden isforekom-

DUCKS

ster, at arter som havlit og stor skallesluger kun optrådte i begrænset antal i de danske farvande.

Selv om det meget blæsende vejr gennem efteråret og vinteren vanskeliggjorde havjagten mange steder, indkom der alligevel mange vinger fra de egentlige havdykænder som ederfugl, sortand og fløjlsand.

For svømmeænderne var ynglesæsonen i 1989 væsentlig dårligere end i 1988, hvor næsten alle arter havde en god ynglesæson - i flere tilfælde den bedste i de år, der har været foretaget vingeamlinger. Blandt dykænderne havde ederfuglen en ynglesæson, der var mindst lige så god som den i 1988. Også fløjlsanden syntes at have haft et godt yngleresultat i 1989. For de øvrige dykænderarter var ynglesæsonen 1989 derimod markant dårligere end 1988. Dog lå skalleslugernes yngleresultat på samme niveau som i 1988.

GRÅAND (*Anas platyrhynchos*) MALLARD

Der blev i alt indsendt 2.914 vinger fra gråænder, hvilket var 917 færre end året før.

Jagtudbyttet af gråænder består dels af vilde, dels af opdrættede fugle. Da det ikke er muligt ud fra vingerne at kende forskel, medfører det, at der blandt de indsendte også forekommer vinger fra udsatte fugle. Vinger fra disse kan i nogen grad tilsløre forholdene i de vilde bestande, hvorfor resultaterne må tages med et vist forbehold. På den anden side må det antages, at andelen af udsatte fugle i vingematerialet er af nogenlunde samme

størrelse fra det ene år til det andet, hvorfor ændringer i bl.a. antal ungfugle pr. gammel hun til en vis grad må afspejle de faktiske årlige forskelle i ynglesuccesen i den vildtlevende bestand.

Køns- og aldersfordelingen i vingematerialet viser, at der for hele jagtsæsonen har været 5,9 ungfugle pr. gammel hun mod 7,4 året før. Det lavere antal ungfugle pr. gammel hun i 1989 set i forhold til 1988 kan tages som udtryk for, at ynglesæsonen har været dårligere.

Den geografiske fordeling (Fig. 1) viser, at gråænderne

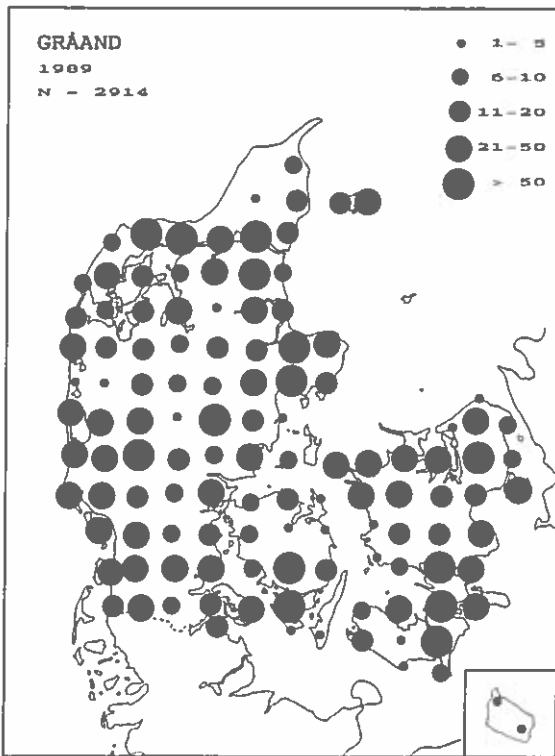

Fig. 1.
Geografisk fordeling af 2.914 vinger fra grånder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Geographical distribution of 2,914 wings from Mallards bagged during the hunting season 1989.

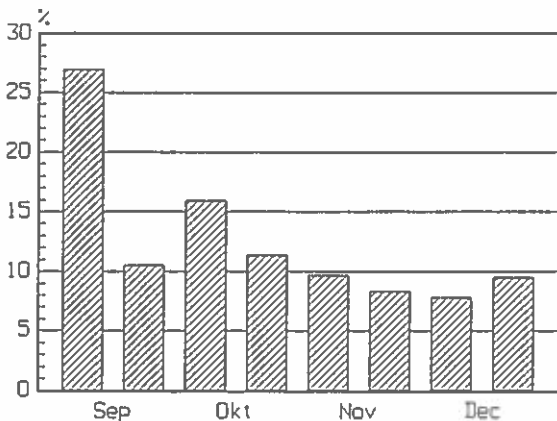

Fig. 2.
Tidsmæssig fordeling af vinger fra grånder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Temporal distribution of wings from Mallards bagged during the hunting season 1989.

er skudt over hele landet. Mange af dem, der er nedlagt inde i landet, må formodes at være udsatte fugle. At der fra visse egne som f. eks. syd for Århus, NØ-Fyn, Lange-land, SV-Sjælland, dele af Lolland samt Bornholm er indkommet meget få gråandevinger, kan ikke tages som udtryk for, at der i de pågældende områder kun er nedlagt relativt få grånder. Det skal nok snarere forklares ved, at de lokale jægere har ment, at gråandevinger ikke havde den store interesse for undersøgelsen.

De fleste grånder er nedlagt i første halvdel af september og første halvdel af oktober (Fig. 2).

Jagtudbyttets køns- og aldersmæssige sammensætning (Fig. 3) viser, at ungfugle dominerede gennem hele sæsonen, og at den største ungfugleandel (70-80%) forekom i jagtsæsonens første 1½ måned.

Både de gamle hanner og de gamle hunner udgjorde i første halvdel af jagtsæsonen en relativt mindre del end i sidste halvdel.

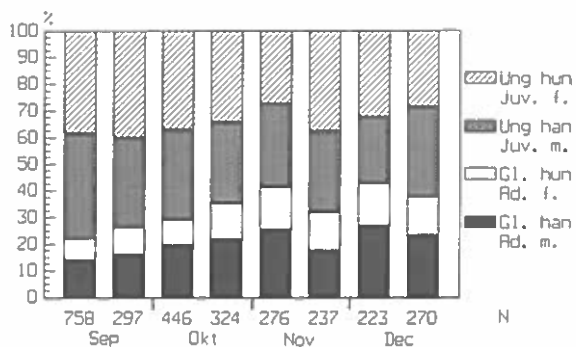

Fig. 3.
Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af gråand gennem jagtsæsonen 1989.

Composition of the Mallard bag during the hunting season 1989.

SPIDSAND (*Anas acuta*) PINTAIL

Selv om spidsanden i jagtlig henseende spiller en underordnet rolle, så optræder den i visse egne af landet i forholdsvist store antal, og der nedlægges også en del.

I 1989 indkom der 213 vinger, hvilket var 143 færre end året før.

Aldersfordelingen viste, at der var 3,5 ungfugle pr. gammel hun, hvilket var en fjerdedel af hvad der fandtes i 1988. Det peger stærkt i retning af, at 1989 var et meget dårligt yngleår for spidsand.

Spidsænderne er nedlagt i kystnære områder, især i Sydsjælland, Lolland og Vadehavsområdet (Fig. 4).

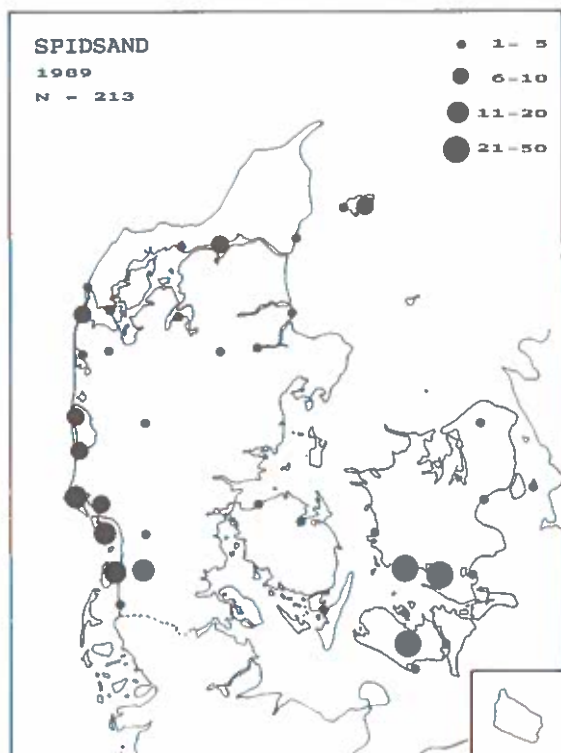

Fig. 4. Geografisk fordeling af 213 vinger fra spidsænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Geographical distribution of 213 wings from Pintails bagged during the hunting season 1989.

Af den tidsmæssige fordeling (Fig. 5) fremgår, at trækket kulminerede i sidste halvdel af september. Aldersfordelingen blandt de indsendte vinger viste, at 67% stammede fra ungfugle. I 1988 var ungfugleprocenten 90.

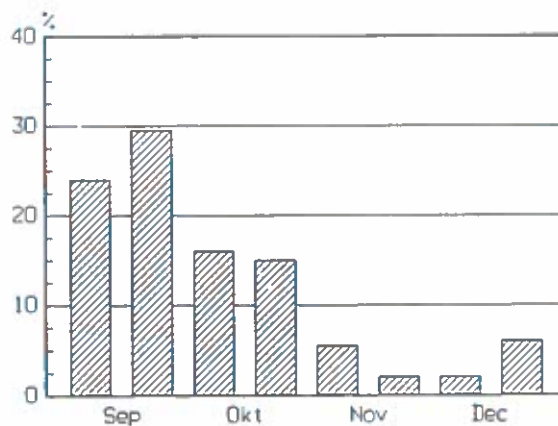

Fig. 5. Tidsmæssig fordeling af vinger fra spidsænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Temporal distribution of wings from Pintails bagged during the hunting season 1989.

PIBEAND (*Anas penelope*) WIGEON

Der blev i alt indsendt 892 vinger fra pibeænder, hvilket var mere end en halvering i forhold til året før. Tilbagegangen skyldtes primært, at ynglesæsonen i 1989 var væsentlig dårligere end i 1988. Således var der kun 4.1 ungfugle pr. gammel hun mod 10,3 foregående år.

Langt de fleste pibeænder er nedlagt i Vadehavsområdet, de vestjyske fjorde, Limfjorden og det sydlige Sjælland (Fig. 6).

Den tidsmæssige fordeling (Fig. 7) viser, at der allerede ved jagtsæsonens begyndelse var ankommet ikke så få pibeænder til Danmark. Efterårstrækket kulminerede i første halvdel af oktober. Endnu i november og første halvdel af december blev der nedlagt en del.

Jagtudbyttets køns- og aldersmæssige sammensætning (Fig. 8) viser, at gamle hanner i begyndelsen af jagtsæsonen udgjorde en tredjedel af udbyttet for senere at falde til ca. en sjettedel. De gamle hunner udgjorde mellem 6% og 21% af det samlede udbytte.

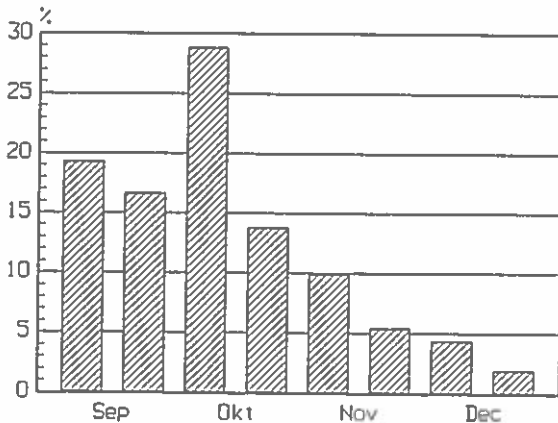

Fig. 7. Tidsmæssig fordeling af vinger fra pibeænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Temporal distribution of wings from Wigeon bagged during the hunting season 1989.

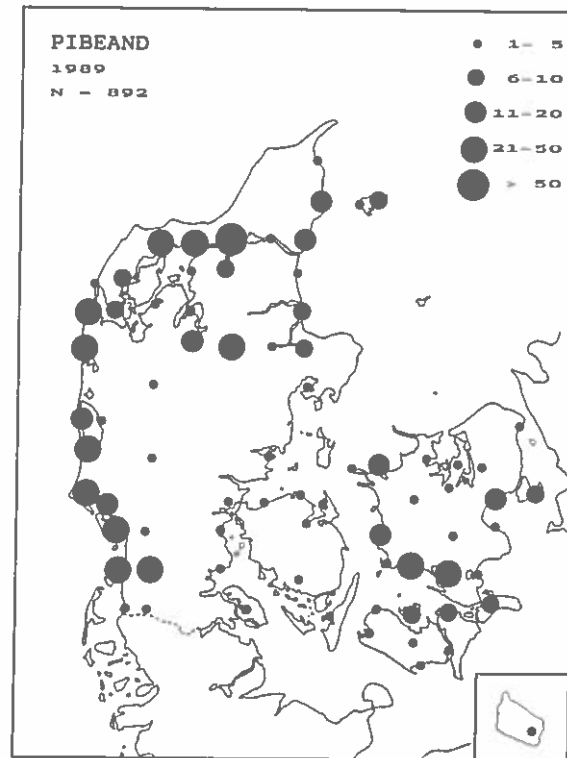

Fig. 6. Geografisk fordeling af 892 vinger fra pibeænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Geographical distribution of 892 wings from Wigeons bagged during the hunting season 1989.

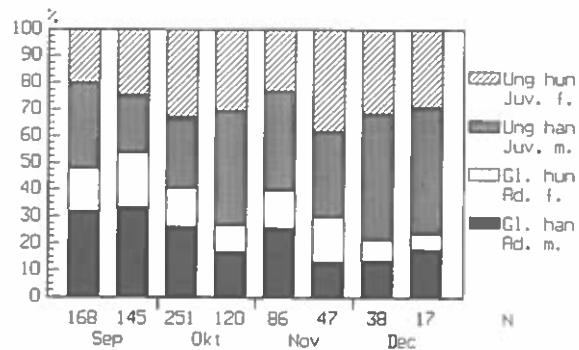

Fig. 8. Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af pibeand gennem jagtsæsonen 1989.

Composition of the Wigeon bag during the hunting season 1989.

SKEAND (*Anas clypeata*) SHOVELER

Skeanden er en af de mere fåtallige jagtbare svømmeænder. Også for denne art faldt antallet af indsendte vinger til under halvdelen sammenlignet med det foregående år. Der indkom i alt 92. Aldersfordelingen viste 13,0 ungfugle pr. gammel hun, hvilket er noget højere end året før, hvor det var 9,5. Det tyder således på en god ynglesæson for denne art, men da antallet af vinger er lille, skal resultatet tages med forbehold.

Den geografiske fordeling (Fig. 9) viser en spredt forekomst, dog med en overvægt i de sydlige egne af landet samt Ringkøbing og Nissum fjorde.

Skeanden forlader Danmark tidligt. Den tidsmæssige fordeling (Fig. 10) viser da også, at to tredjedele af de indsendte vinger var fra fugle, der var skudt i første halvdel af september, og ingen vinger stammede fra fugle nedlagt efter midten af november.

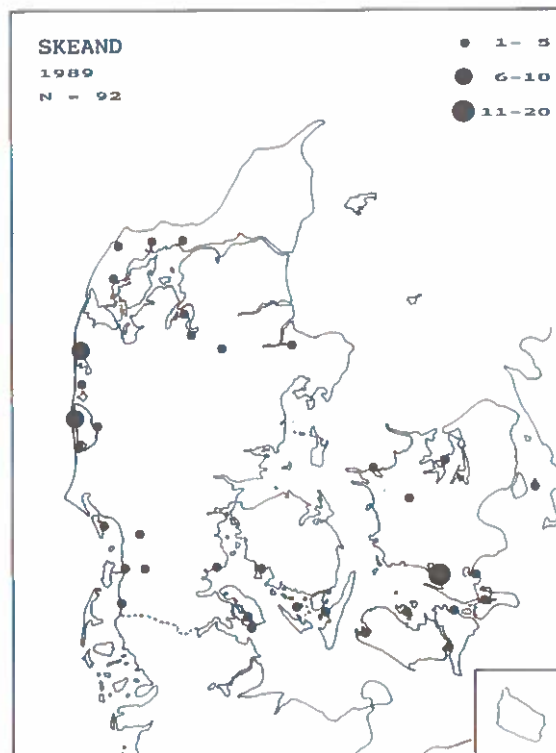
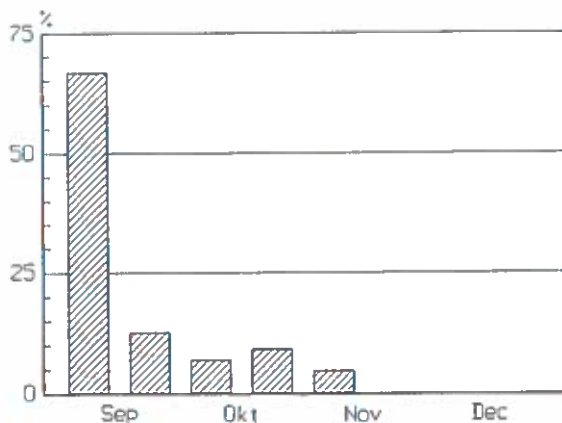

Fig. 9. Geografisk fordeling af 92 vinger fra skeænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Geographical distribution of 92 wings from Shovelers bagged during the hunting season 1989.

Fig. 10. Tidsmæssig fordeling af vinger fra skeænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Temporal distribution of wings from Shovelers bagged during the hunting season 1989.

KRIKAND (*Anas crecca*) TEAL

Der indkom i alt 2.944 krikandevinger. Det var næsten 1.200 mindre end året før. De færre vinger må primært tilskrives en dårligere ynglesæson i 1989, idet antallet af

ungfugle pr. gammel hun var 6,6, hvilket var næsten en halvering i forhold til 1988, hvor det var 11,4. Trods det dårligere yngleresultat rapporterede mange jægere om en

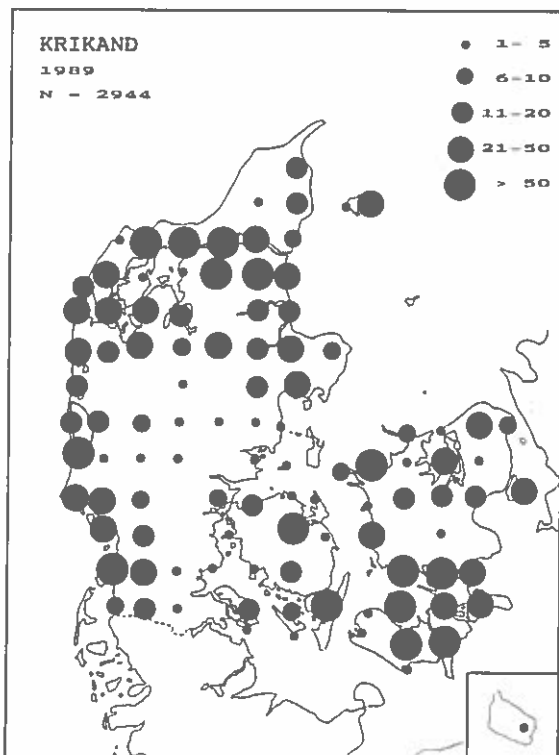

Fig. 11.
Geografisk fordeling af 2.944 vinger fra krikænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Geographical distribution of 2,944 wings from Teals bagged during the hunting season 1989.

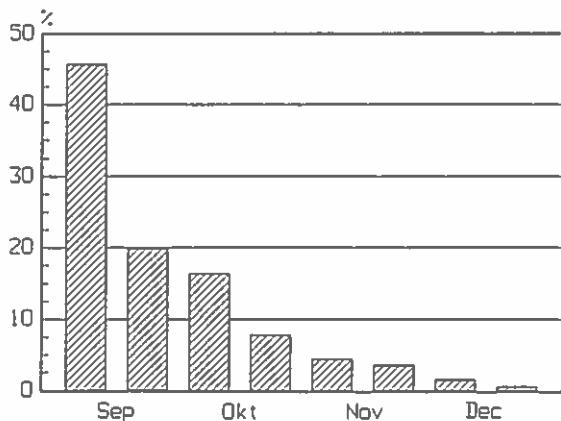

Fig. 12.
Tidsmæssig fordeling af vinger fra krikænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Temporal distribution of wings from Teal bagged during the hunting season 1989.

særdeles fin krikandesæson.

Af den geografiske fordeling (Fig. 11) fremgår, at krikænderne især er nedlagt i Limfjordsregionerne, Sydvestjylland, Sydsjælland og Lolland-Falster. Der er indsendt bemærkelsesværdigt få krikænderinger fra Østjylland syd for Djursland, samt dele af Fyn og Sjælland, hvilket næppe kan forklares på anden måde, end at jægerne her ikke har været så flittige til at sende vinger ind som i andre dele af landet.

Krikændens efterårstræk er i fuld gang ved jagtsæsonens begyndelse, og næsten halvdelen af de indsendte vinger stammede fra fugle, der var nedlagt i første halvdel af september. I november og december blev kun få krikænder nedlagt (Fig. 12).

Selv om antallet af ungfugle pr. gammel hun næsten halveredes i forhold til året før, så var ungfuglene alligevel totalt dominerende i jagtudbyttet med 70-80%. Der var flere gamle hanner i forhold til gamle hunner såvel i begyndelsen som i slutningen af jagtsæsonen, mens de gamle hunner var i overtal i sidste halvdel af september og hele oktober (Fig. 13).

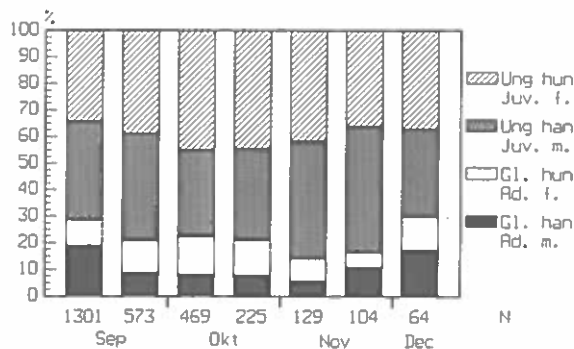

Fig. 13.
Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af krikænder gennem jagtsæsonen 1989.

Composition of the Teal bag during the hunting season 1989.

ATLINGAND (*Anas querquedula*) GARGANEY

Atlinganden spiller i jagtlig henseende en ganske underordnet rolle i Danmark. Det afspejles ved, at der kun indkom 15 vinger fra jagtsæsonen 1989 mod 28 året før.

Langt de fleste atlingander har forladt Danmark, når jagten går ind 1. september.

De få indsendte vinger kom især fra de sydlige egne af Danmark.

EDERFUGL (*Somateria mollissima*) EIDER

For ederfuglen var der i forhold til året før tale om en fremgang i antal indsendte vinger på næsten 1.100 til 4.186.

Af Fig. 14 fremgår, at antal ungfugle pr. gammel hun var mindre i 1989/90 end i 1988/89, hvilket kunne antyde, at ederfuglens yngleresultat var dårligere i 1989 end i 1988. Dette var imidlertid ikke tilfældet, idet 1989 var fuldt ud så godt et yngleår som 1988. Årsagen til denne tilsyneladende forskel var, at ederfugle, der var født i 1988 (1½ år gamle), indgik i vingematerialet med en væsentlig større andel end 1½-års fugle har gjort i an-

dre år. Dette kunne direkte konstateres for hannernes vedkommende, hvor de 1½ år gamle med sikkerhed kunne adskilles fra de øvrige hanner. En tilsvarende andel må antages at have forekommet blandt hunnerne, selv om de, der er 1½ år, ikke kan skelnes fra de øvrige gamle hunner. Da ederfuglen først begynder at yngle i en alder af 3-4 år vil en uforholdsmæssig stor andel af ikke yngledygtige (1½ og 2½ år gamle) trække ned på forholdet: ungfugle pr. gammel hun, idet de ikke yngledygtige medregnes som gamle fugle. Korrigeres der for dette fremgår det, at der i 1989/90 materialet var

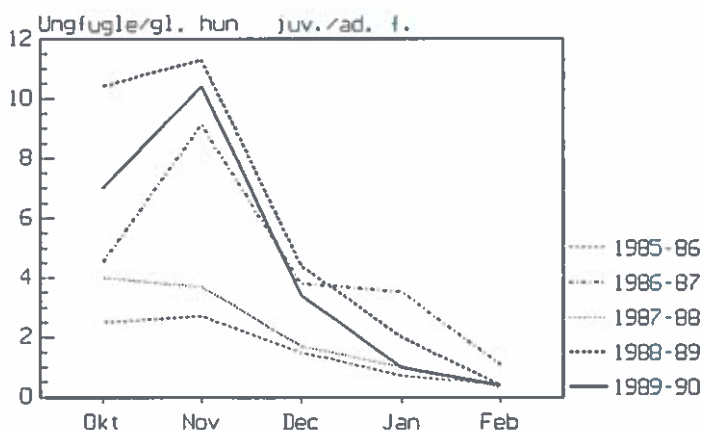

Fig. 14.
Antal unge ederfugle pr. gammel hun i udbyttet fra jagtsæsonerne 1985/86 - 1989/90.

Juv:ad.female in the Eider bag during the hunting seasons 1985/86 - 1989/90.

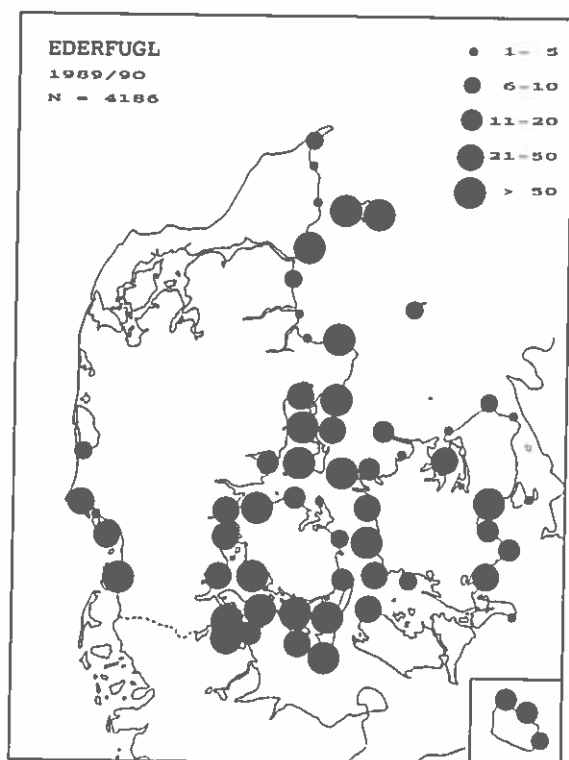

Fig. 15.
Geografisk fordeling af 4.186 vinger fra ederfugle, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Geographical distribution of 4,186 wings from Eiders bagged during the hunting season 1989/90.

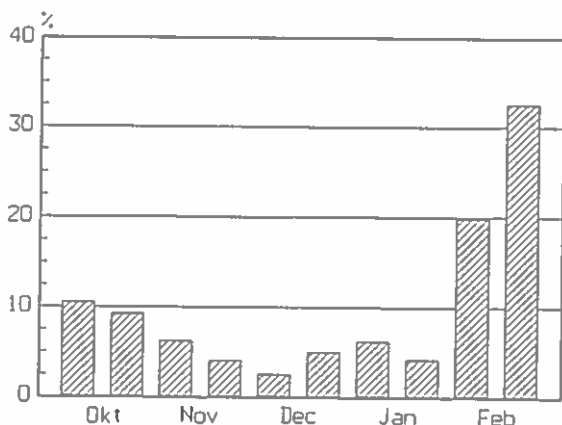

Fig. 16.
Tidsmæssig fordeling af vinger fra ederfugle, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Temporal distribution of wings from Eiders bagged during hunting season 1989/90.

mindst lige så mange ungfugle pr. gammel hun som i den foregående sæson.

Den geografiske fordeling (Fig. 15) viser, at hovedparten af ederfuglene er nedlagt i det Sydfynske Øhav og den vestligste del af Østersøen, i det sydlige Kattegat og omkring Læsø. Også fra Vadehavet, N-Djursland og Køge Bugt er der indsendt ganske mange vinger.

Den tidsmæssige fordeling af de indsendte vinger (Fig. 16) viser, at mere end halvdelen er nedlagt i februar. Den ujævne fordeling skyldes ikke kun vejrforholdene, men også jagtmetoder og jagttraditioner.

Af jagtudbyttets køns- og aldersmæssige sammensætning (Fig. 17) fremgår, at de gamle fugle i oktober-november udgør 20-30% af jagtudbyttet. Derefter stiger andelen, og i februar tegner de sig for næsten 90% af udbyttet med knap 55% hanner og godt 30% hunner. Den store andel af gamle fugle i slutningen af jagtsæsonen er normal.

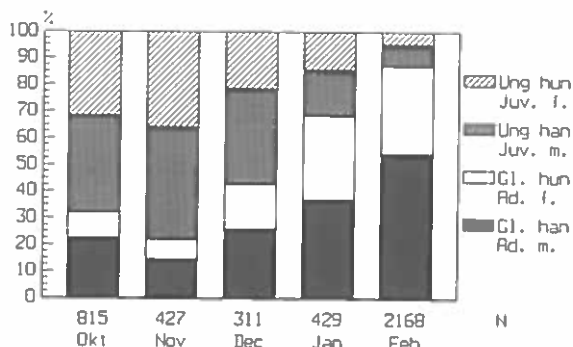

Fig. 17.
Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af ederfugl gennem jagtsæsonen 1989/90.

Composition of the Eider bag during the hunting season 1989/90.

SORTAND (*Melanitta nigra*) COMMON SCOTER

Der indkom i alt 251 sortandevinger, hvilket var 19 flere end i foregående jagtsæson. Aldersfordelingen blandt de indkomne vinger tyder på, at ynglesæsonen i 1989 har været dårlig med kun 0,4 ungfugl pr. gammel hun. Resultatet skal imidlertid tages med forbehold, da det er beregnet på grundlag af et lille antal vinger.

De fleste sortænder er nedlagt langs Jyllands østkyst, især nord for Djursland (Fig. 18).

Den tidsmæssige fordeling (Fig. 19) viser nogen variation fra måned til måned, hvilket hænger sammen med de vekslende vejrforhold gennem jagtsæsonen.

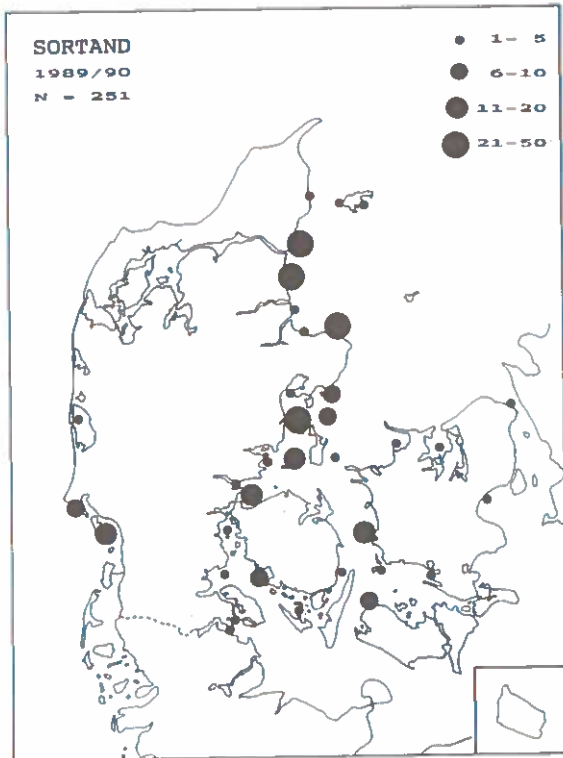

Fig. 18. Geografisk fordeling af 251 vinger fra sortænder, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Geographical distribution of 251 wings from Common Scoter bagged during the hunting season 1989/90.

Den køns- og aldersmæssige sammensætning af jagtudbyttet (Fig. 20) viser, at de gamle hanner er totalt dominerende og udgør samlet 68%, mens de gamle hunner tegner sig for 23% og ungfuglene for 9%.

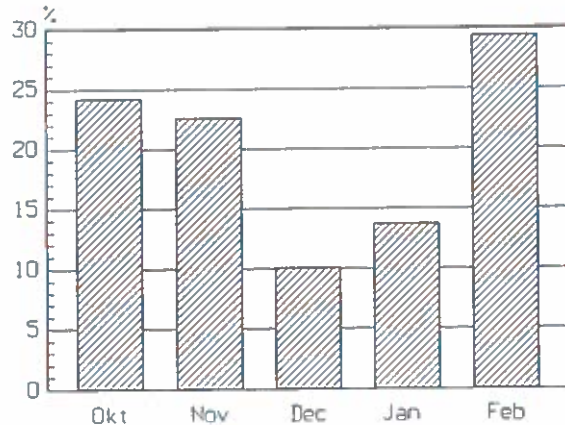

Fig. 19. Tidsmæssig fordeling af vinger fra sortænder, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Temporal distribution of wings from Common Scoter bagged during the hunting season 1989/90.

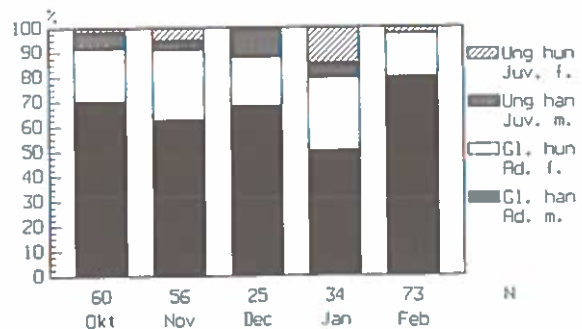

Fig. 20. Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af sortand gennem jagtsæsonen 1989/90.

Composition of the Common Scoter bag during the hunting season 1989/90.

FLØJLSAND (*Melanitta fusca*) VELVET SCOTER

Der indkom 74 vinger mod 52 året før. Aldersfordelingen blandt de indkomne vinger peger i retning af en nogenlunde ynglesæson i 1989, men vurderingen er usikker på grund af det lille materiale.

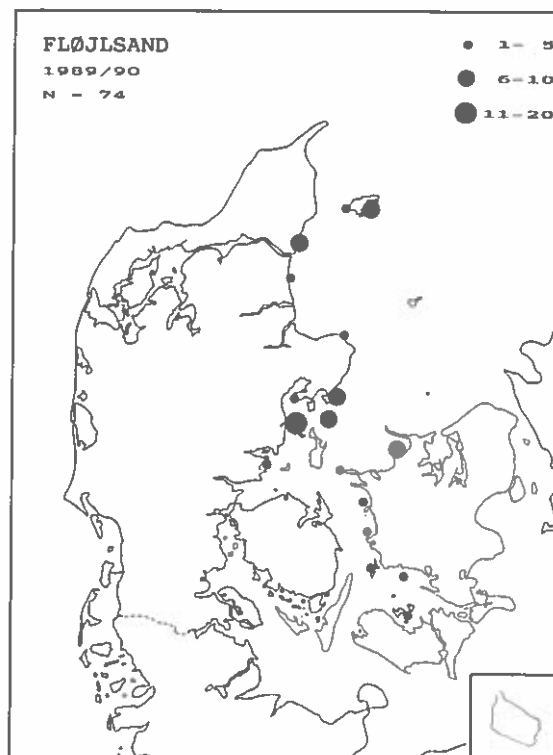
Hovedparten er nedlagt ud for Jyllands østkyst og Sjællands vestside (Fig. 21).

Næsten halvdelen af vingerne stammede fra fløjlsænder, der var nedlagt i februar. 60% af de indsendte vinger var fra gamle hanner.

Fig. 21.

Geografisk fordeling af 74 vinger fra fløjlsænder, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Geographical distribution of 74 wings from Velvet Scoters bagged during the hunting season 1989/90.

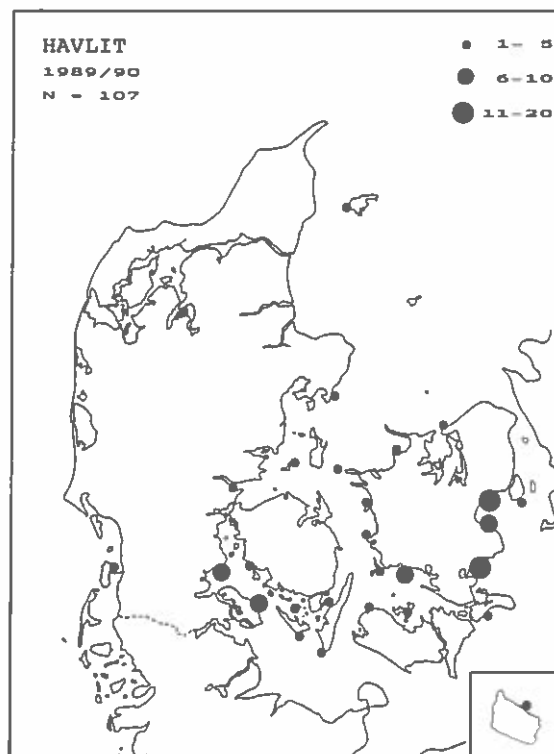
HAVLIT (*Clangula hyemalis*) LONG-TAILED DUCK

Den usædvanligt milde vinter medførte, at antallet af overvintrende havlitter i de danske farvande var beskedent. Derfor indkom kun 107 vinger fra denne art. Blot 3 af vingerne var fra ungfugle. Om det kan tages som udtryk for en dårlig ynglesæson kan ikke entydigt afgøres. Den foregående vinter var imidlertid lige så mild, og her var der en ganske pæn ungeandel i vingematerialet (2,9 ungfugl pr. gammel hun). Dette kunne bestyrke en formod-

Fig. 22.

Geografisk fordeling af 107 vinger fra havlitter, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Geographical distribution of 107 wings from Long-tailed Ducks bagged during the hunting season 1989/90.

ning om, at 1989 har været et dårligt yngleår for havlitten. Det kunne også aldersfordelingen blandt 292 havlitter, som blev aflivet ved Bornholm i februar-marts 1990 som følge af olieforurening. Her registreredes kun gamle hanner og hunner, ingen ungfugle.

Den geografiske fordeling (Fig. 22) viser, at havlit fortrinsvis er nedlagt i de syddanske farvande.

Jagtudbyttets tidsmæssige fordeling (Fig. 23) viser, at to tredjedele blev nedlagt i februar. De gamle hanner udgjorde 73%, de gamle hunner 24% og ungfuglene kun 3%.

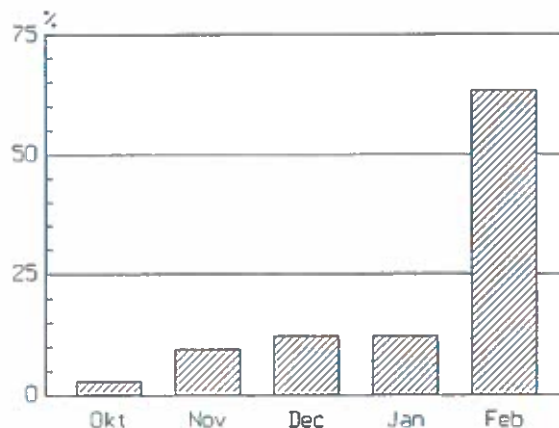

Fig. 23.

Tidsmæssig fordeling af vinger fra havlitter, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Temporal distribution of wings from Long-tailed Ducks bagged during the hunting season 1989/90.

HVINAND (*Bucephala clangula*) GOLDENEYE

Antallet af indsendte hvinandevinger gik som for flertallet af de andre ænder markant tilbage fra 1.159 i jagtsæsonen 1988/89 til 716 i 89/90.

Ynglesæsonen i 1989 har været noget under middel, idet antallet af ungfugle pr. gammel hun kun var 1,5 mod 2,6 året før.

Den geografiske fordeling (Fig. 24) viser, at de fleste hvinænder blev nedlagt langs Jyllands østkyst fra Djursland og sydpå til Horsens fjord. Endvidere kom der mange vinger fra de sydsjællandske farvande, mens der fra Limfjordsområdet i forhold til tidligere år kom bemærkelsesværdigt få vinger.

Den tidsmæssige fordeling (Fig. 25) viser, at hvinænder blev nedlagt i stigende antal

gennem oktober-november. I december-februar blev der nedlagt nogenlunde lige mange undtagen i sidste halvdel af januar, hvor andelen var væsentlig mindre.

Af den køns- og aldersmæssige sammensætning af jagtudbyttet (Fig. 26) fremgår, at der i begyndelsen af jagtsæsonen var forholdsvis få (20%) gamle hanner, men andelen voksede, og i februar udgjorde de næsten 55% af udbyttet. Andelen af gamle hunner lå nogenlunde konstant på 20-25% gennem hele jagtsæsonen bortset fra oktober, hvor de udgjorde 50%. Ungfuglenes andel var i oktober 30% for så at vokse til 50% i december. Derefter faldt den atter til 25% i februar.

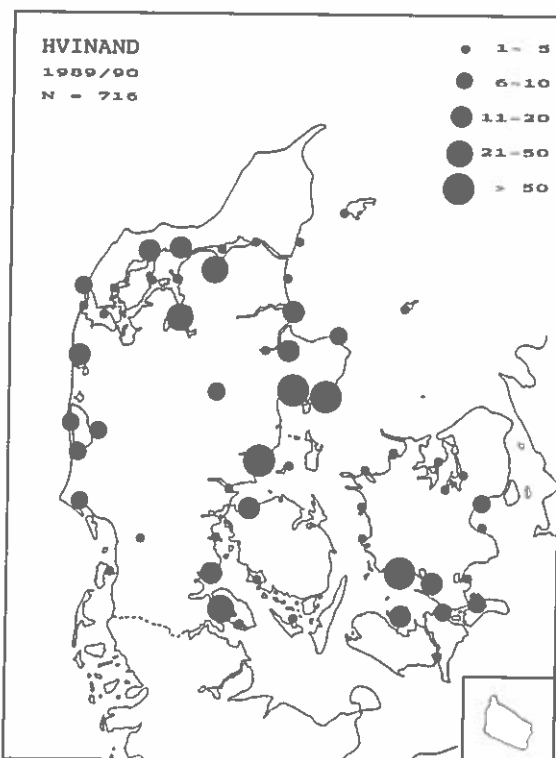

Fig. 24.
Geografisk fordeling af 716 vinger fra hvinænder, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Geographical distribution of 716 wings from Goldeneyes bagged during the hunting season 1989/90.

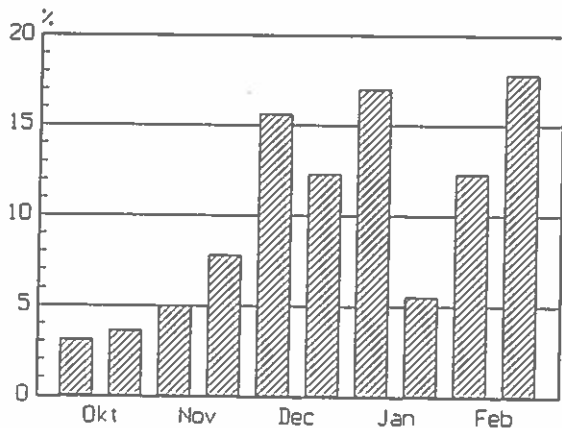

Fig. 25.
Tidsmæssig fordeling af vinger fra hvinænder, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Temporal distribution of wings from Goldeneyes bagged during the hunting season 1989/90.

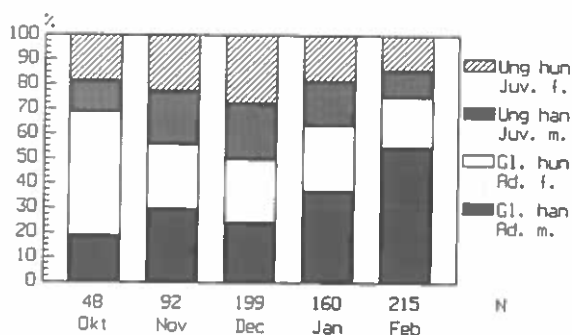

Fig. 26.
Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af hvinand gennem jagtsæsonen 1989/90.

Composition of the Goldeneye bag during the hunting season 1989/90.

TAFFELAND (*Aythya ferina*) POCHARD

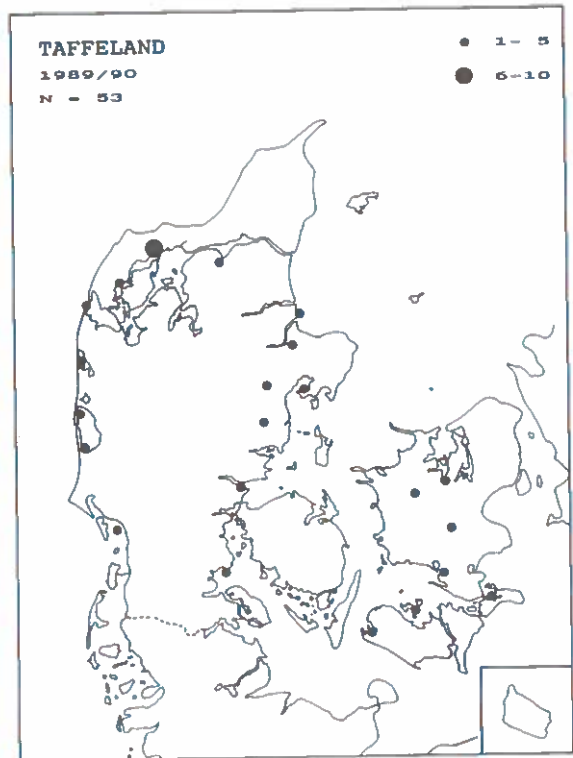
Der indkom 53 vinger fra taffelønder mod 151 året før. Aldersfordelingen blandt de indsendte vinger tyder på, at yngleresultatet i 1989 var omkring middel.

Den geografiske fordeling (Fig. 27) viser, at taffelønder er nedlagt spredt over det meste af landet.

Den tidsmæssige fordeling viste, at halvdelen af vingerne stammede fra fugle, der var nedlagt i oktober måned. Kun meget få taffelønder blev nedlagt efter nytår.

Fig. 27.
Geografisk fordeling af 53 vinger fra taffelønder, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

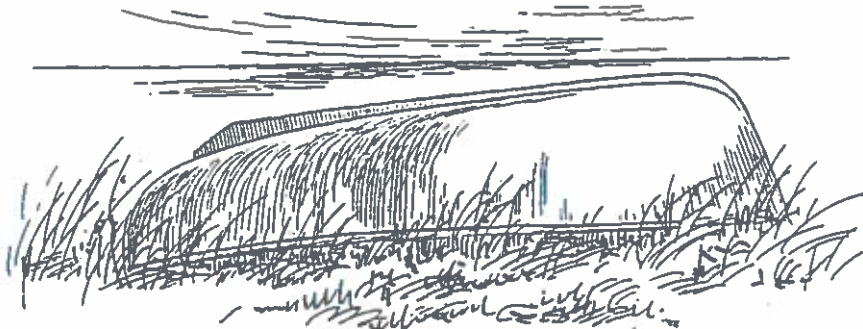
Geographical distribution of 53 wings from Pochard bagged during the hunting season 1989/90.

BJERGAND (*Aythya marila*) SCAUP

Bjergandens forekomst i de danske farvande veksler meget fra år til år. Således indkom der fra jagtsæsonen 1989/90 17 vinger, hvilket kun var en

tiendedel af foregående års resultat.

Så få vinger kan hverken afspejle forekomst eller yngleresultat.

TROLDAND (*Aythya fuligula*) TUFTED DUCK

I 1989/90 indsendtes i alt 234 troldandevinger mod 428 året før. Aldersfordelingen viste, at der var 3,0 ungfugle pr. gammel hun mod 4,2 foregående år.

Hovedparten er nedlagt i landets østlige egne (Fig. 28).

Jagtudbyttets tidsmæssige fordeling (Fig. 29), der i nogen grad er afhængig af vejrforholdene, viser, at der blev nedlagt flest i december og færrest i januar.

Den køns- og aldersmæssige sammensætning af jagtudbyttet (Fig. 30) viser, at andelen af ungfugle lå nogenlunde konstant på 50% gennem hele

jagtsæsonen. Den månedsvise andel af gamle hanner og hunner varierede derimod ganske betydeligt fra 19-55% for hannerne og 0-34% for hunnerne.

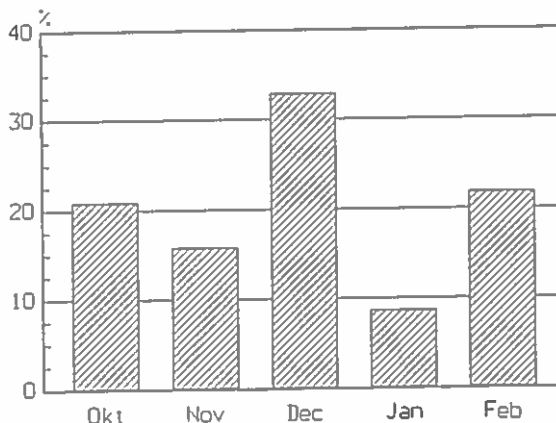

Fig. 29. Tidsmæssig fordeling af vinger fra troldænder, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Temporal distribution of wings from Tufted Duck bagged during the hunting season 1989/90.

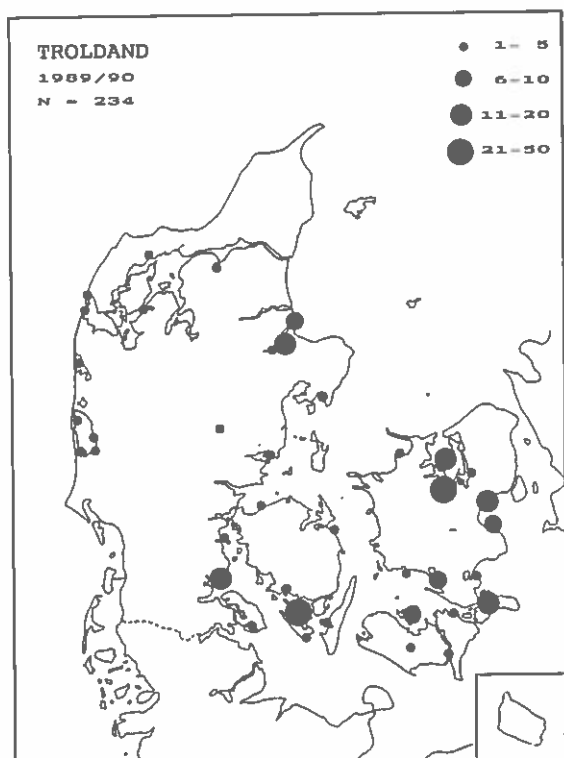

Fig. 28. Geografisk fordeling af 234 vinger fra troldænder, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Geographical distribution of 234 wings from Tufted Ducks bagged during the hunting season 1989/90.

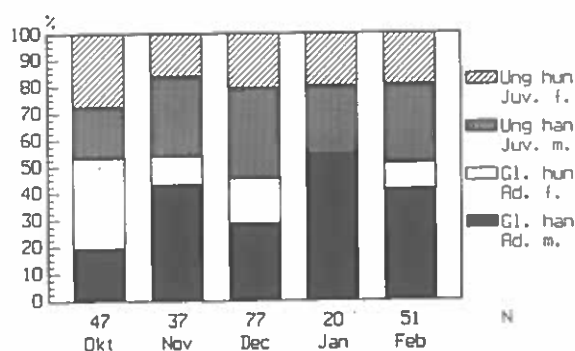

Fig. 30. Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af troldand gennem jagtsæsonen 1989/90.

Composition of the Tufted Duck bag during the hunting season 1989/90.

STOR SKALLESLUGER (*Mergus merganser*) GOOSANDER

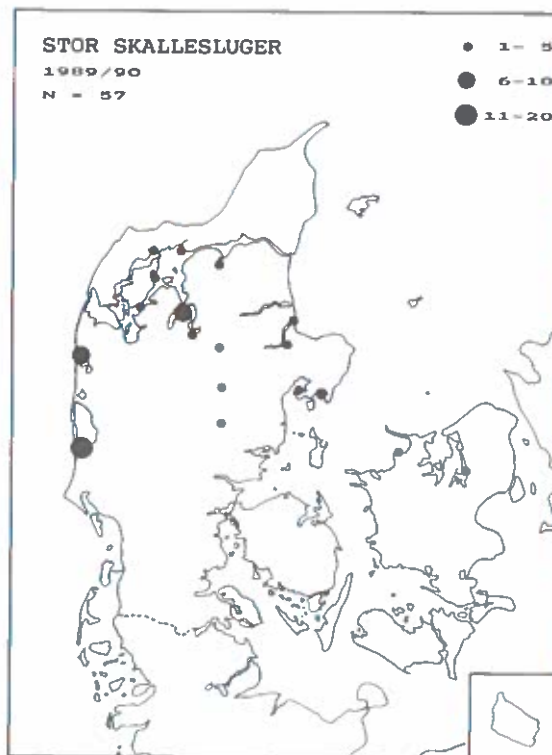
Stor skallesluger spiller i jagtlig henseende en underordnet rolle, hvilket afspejles i antallet af indsendte vinger. Ydermere har arten i de seneste år været særfredet i Storstrøms, Fyns og Sønderjyllands amter med henblik på at ophjælpe den fåtallige danske ynglebestand.

Der indkom i alt 57 vinger mod 99 det foregående år. Aldersfordelingen tyder på et nogenlunde godt yngleår, men da vingematerialet er lille, skal vurderingen tages med forbehold.

Fig. 31.
Geografisk fordeling af 57 vinger fra store skalleslugere, der er nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Geographical distribution of 57 wings from Goosanders bagged during the hunting season 1989/90.

Den geografiske fordeling (Fig. 31) viser, at de fleste er nedlagt i de vestjyske fjorde og Limfjordsområdet. Hovedparten er nedlagt i jagtsæsonens sidste halvdel.

TOPPET SKALLESLUGER (*Mergus serrator*) RED-BREASTED MERGANSER

Antallet af indsendte vinger fra toppet skallesluger var i alt 176 mod 215 året før. Aldersfordelingen viste, at der var 3,0 ungfugle pr. gammel hun i jagtudbyttet det samme som foregående år.

Af den geografiske fordeling (Fig. 32) fremgår, at vingerne kom fra alle egne af landet med en lille overvægt i Limfjordsområdet og Smålandsfarvandet.

De fleste er nedlagt i oktober og februar (Fig. 33).

Den køns- og aldersmæssige fordeling (Fig. 34) viser, at de gamle hanner i oktober kun udgjorde 12% mod næsten 70% i jagtsæsonens sidste 3 måneder. Gamle hunner indgik kun i oktober og november materialet med henholdsvis 38 og 18%. Ungfuglene androg i de første 2 måneder af jagtsæsonen godt 50% af udbyttet og godt 30% i de sidste 3 måneder.

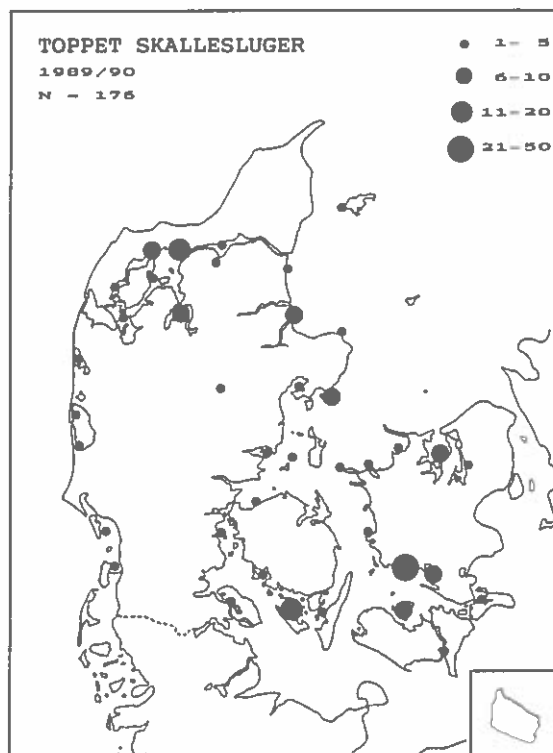
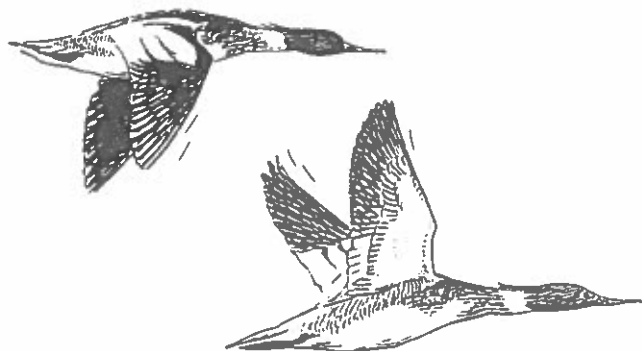

Fig. 32.
Geografisk fordeling af 176 vinger fra toppede skalleslugere, der er nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Geographical distribution of 176 wings from Red-breasted Mergansers bagged during the hunting season 1989/90.

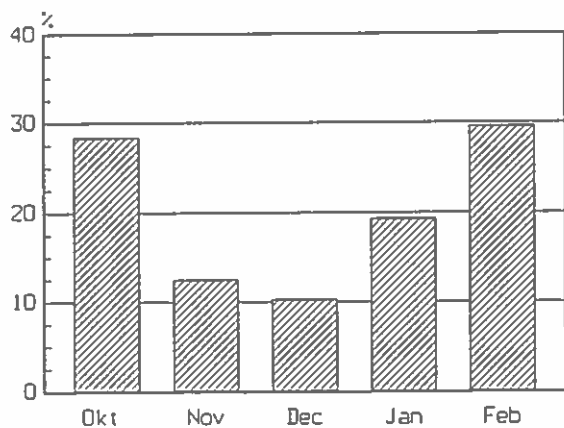

Fig. 33.
Tidsmæssig fordeling af vinger fra toppede skalleslugere, der er nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Temporal distribution of wings from Red-breasted Mergansers bagged during the hunting season 1989/90.

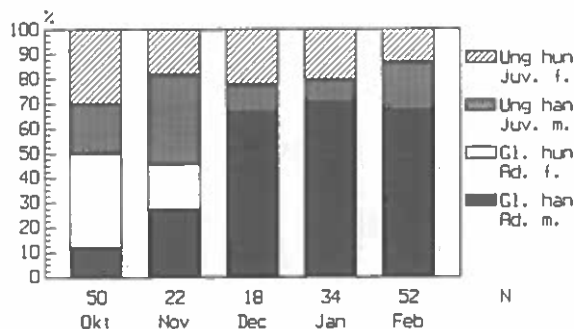

Fig. 34.
Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af toppede skalleslugere gennem jagtsæsonen 1989/90.

Composition of the bag from Red-breasted Mergansers shot during the hunting season 1989/90.

BLISHØNE (*Fulica atra*) COOT

Der indkom i alt 241 blishø-
nevinger, hvilket kun var en
tredjedel af foregående års
antal. En del af tilbagegan-
gen skyldtes en dårligere
ynglesæson i 1989 end i 1988,
idet aldersfordelingen viste,
at der var 1,6 ungfugl pr.
gammel fugl mod 2,3 året
før.

De fleste blev nedlagt på
Øerne og i Østjylland (Fig.
35). Fordelingen er næppe
helt repræsentativ, idet nog-
le få jægere bidrog med et
større antal vinger.

Den tidsmæssige fordeling
(Fig. 36) viser, at de fleste
blishøns blev nedlagt i de
første 3 måneder af jagtsæso-
nen.

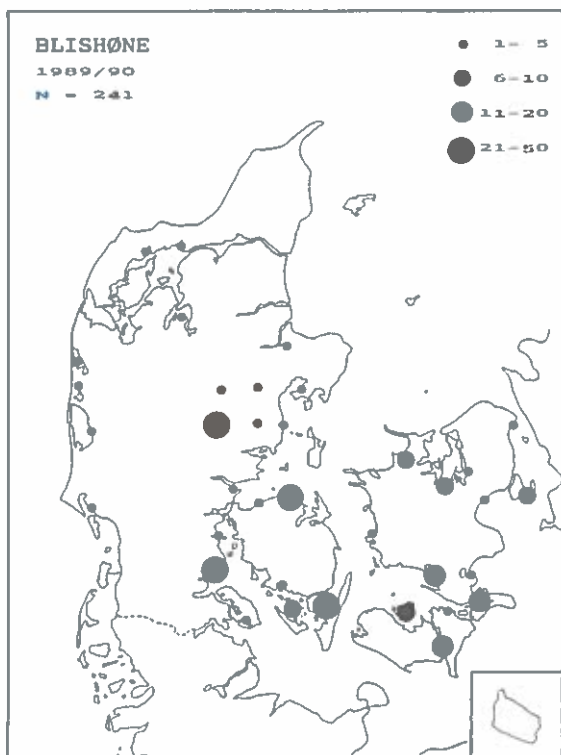
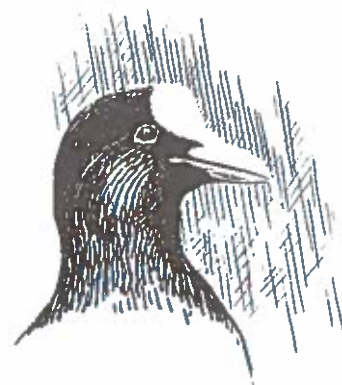

Fig. 35.
Geografisk fordeling af 241
vinger fra blishøns, nedlagt
i jagtsæsonen 1989/90.

*Geographical distribution of
241 wings from Coots bagged
during the hunting season
1989/90.*

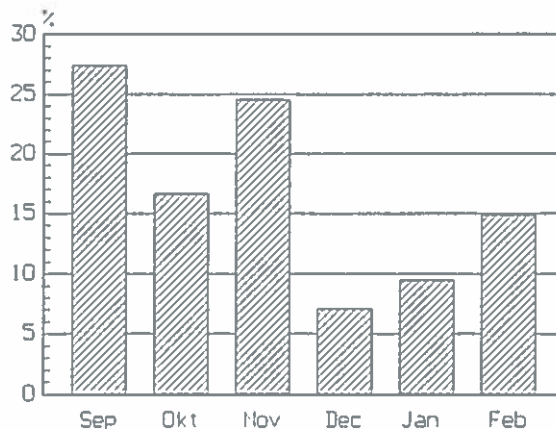

Fig. 36.
Tidsmæssig fordeling af vin-
ger fra blishøns, der er ned-
lagt i jagtsæsonen 1989/90.

*Temporal distribution of
wings from Coot bagged during
the hunting season 1989/90.*

GMS GEESE

GRÅGÅS (*Anser anser*) GREYLAG GOOSE

Blandt gæssene er grågåsen i jagtlig henseende langt den vigtigste art. Af de 330 gåsevinger, der blev indsendt, var de 290 fra grågås. Det var en halvering i forhold til 1988. Nedgangen skyldes primært færre vinger fra ungfugle på grund af en væsentlig dårligere ynglesæson i 1989 end året før. Antallet af ungfugle pr. gammel fugl var for 1989-sæsonen 0,5 mod 1,0 i 1988. Umiddelbart kan disse tal synes lave, men forklaringen er, at alle fugle, der er ét år eller ældre, klassificeres som gamle. Da gæssene først begynder at yngle i en alder af 3 eller 4 år, vil en stor del af dem, der betegnes som gamle, ikke yngle, og det vil påvirke ung/gammel forholdet i nedadgående retning.

Som i de foregående år er hovedparten af grågæssene nedlagt på Sjælland, Lolland og Fyn (Fig. 37).

Over 60% er skudt i august (Fig. 38), og efter 1. november er kun 2 af de 290 nedlagt. Det falder helt i tråd med, at grågæssene normalt trækker af sted fra Danmark i september-oktober til vinterkvartererne i Spanien.

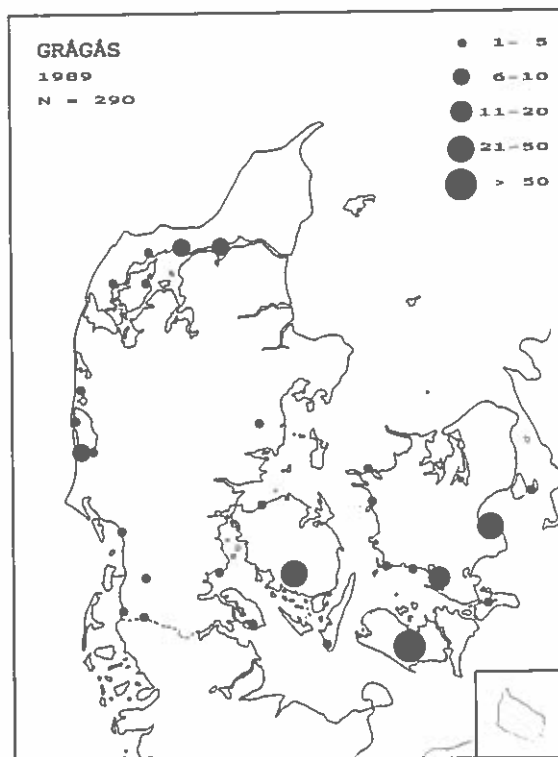

Fig. 37. Geografisk fordeling af 290 vinger fra grågås, der er nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Geographical distribution of 290 wings from Greylag Geese bagged during the hunting season 1989.

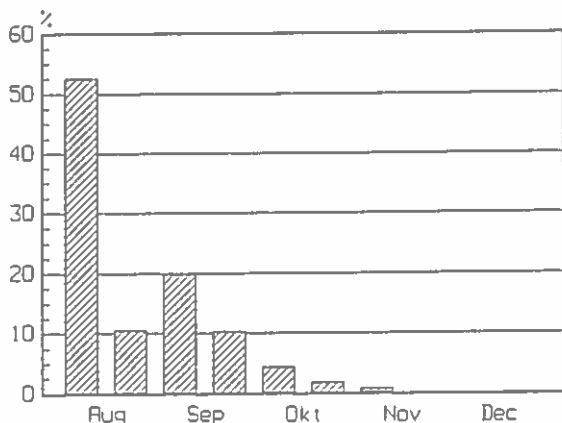

Fig. 38. Tidsmæssig fordeling af vinger fra grågås, der er nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Temporal distribution of wings from Greylag Geese bagged during the hunting season 1989.

SÆDGÅS (*Anser fabalis*) BEAN GOOSE

Sædgåsen spiller i jagtlig henseende en mindre rolle, og i de fleste år kommer der kun

ganske få vinger ind. Således også i 1989, hvor det blev til 4 - alle fra gamle fugle.

KORTNÆBBET GÅS (*Anser brachyrhynchus*) PINK-FOOTED GOOSE

Der blev indsendt 24 vinger fra kortnæbbede gæs. De 16 var fra gamle fugle og 8 fra ungfugle.

Alle vinger kom fra Syd-

vest- og Vestjylland samt Limfjordsområdet, hvor artens traditionelle rasteplasser findes.

BLISGÅS (*Anser albifrons*) WHITE-FRONTED GOOSE

Blisgåsen optræder så fåtaligt i Danmark, at den ikke har nogen jagtlig betydning.

I 1988 indkom der 1 vinge og i 1989 slet ingen.

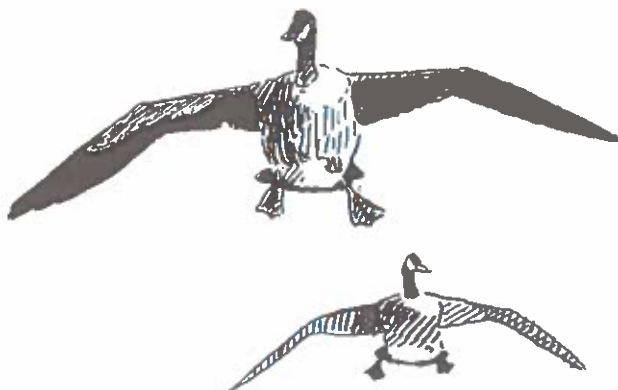
CANADAGÅS (*Branta canadensis*) CANADA GOOSE

Canadagåsen, der i 1930'erne blev indført til Sverige, er i dag almindelig udbredt som ynglefugl i store dele af vort naboland.

Om efteråret trækker canadagæssene mod sydvest. I milde vintre bliver de fleste i Sydsverige, og kun forholdsvis få kommer til det sydøstlige Danmark. I koldere vintre kan canadagåsen optræde i

store tal i Danmark, og endda trække videre til Vesttyskland og Holland.

Det milde efterår i 1989 betød en mindre tilflyvning af svenske canadagæs, og der indkom kun 12 vinger, hvoraf 7 var fra gamle fugle og 5 fra ungfugle. Alle blev skudt efter midten af november i den sydøstlige del af landet.

VADEFUGLE WADERS

DOBBELTBEEKKASIN (*Gallinago gallinago*) COMMON SNIPE

Der indkom 845 vinger fra dobbeltbekkasiner, hvilket var en nedgang på godt 200 i forhold til 1988. Ynglesæsonen har været nogenlunde med 2,7 ungfugle pr. gammel fugl.

Den geografiske fordeling (Fig. 39) viser, at langt hovedparten af vingerne kom fra de vestjyske fjorde og Limfjordsområdet. Fra Øerne blev der kun indsendt større antal vinger fra et par lokaliteter. Denne fordeling stemmer helt overens med de totale vildtudbyttetotal, der viser,

at kun en beskednen del af bekkasinerne nedlægges på Øerne.

Den tidsmæssige fordeling (Fig. 40) viser, at 80% af dobbeltbekkasinerne blev nedlagt i september og første halvdel af oktober. Efter 1. november blev der kun nedlagt få fugle.

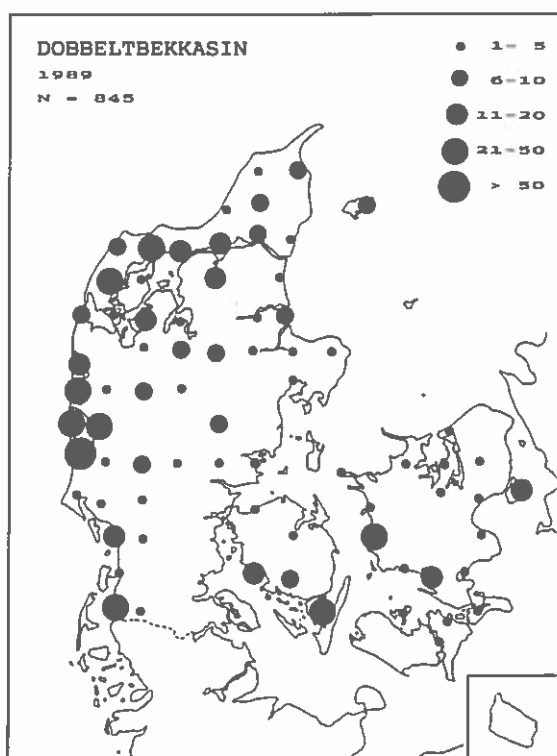

Fig. 39.
Geografisk fordeling af 845 vinger fra dobbeltbekkasiner, nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Geographical distribution of 845 wings from Common Snipe bagged during the hunting season 1989.

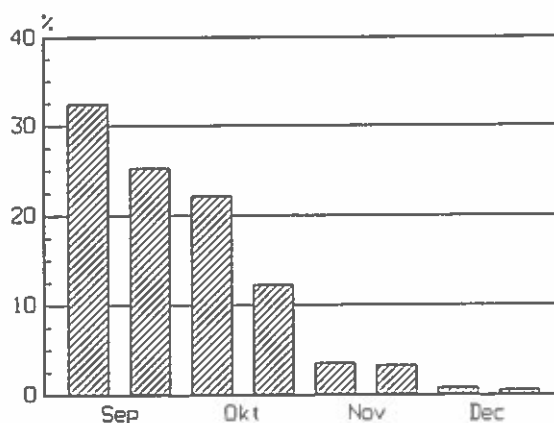

Fig. 40.
Tidsmæssig fordeling af vinger fra dobbeltbekkasiner, nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Temporal distribution of wings from Common Snipes bagged during the hunting season 1989.

ENKELTBEEKKASIN (*Lymnocyrtes minimus*) JACK SNIPE

Enkeltbekkasinen spiller i jagtlig henseende en underordnet rolle, idet arten optræder fåtalligt og spredt under efterårstrækket. Trods dette indkom der 62 vinger fra jagtsæsonen 1989 mod 73 året før.

Det har endnu ikke været muligt at finde frem til kendetegn på vingerne, som sikkert kan afgøre fuglens alder. Derfor kan der ikke gøres rede for yngleresultatet for enkeltbekkasin.

Den geografiske fordeling (Fig. 41) viser, at enkeltbekkasinerne er skudt spredt over det meste af landet. I langt de fleste tilfælde nedlægges arten enkeltvist og tilfældigt i forbindelse med anden jagt.

Fig. 41.
Geografisk fordeling af 62 vinger fra enkeltbekkasiner, nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Geographical distribution of 62 wings from Jack Snipes bagged during the hunting season 1989.

Af den tidsmæssige fordeling (Fig. 42) fremgår, at de første enkeltbekkasiner kom tidligt i 1989. Den første blev skudt allerede 1. september. Omkring 20. september kom der tilsyneladende et større træk. Kulminationen på efterårstrækket fandt sted i første halvdel af oktober. I november og december blev der nedlagt forholdsvis få fugle. I 1988 stammede næsten halvdelen af vingerne fra disse to måneder.

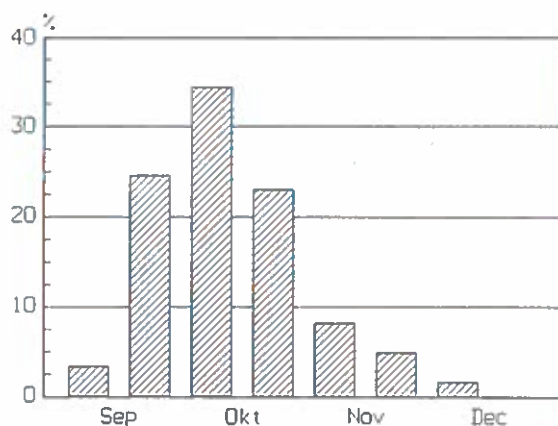

Fig. 42.
Tidsmæssig fordeling af vinger fra enkeltbekkasiner, nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Temporal distribution of wings from Jack Snipes bagged during the hunting season 1989.

STOR REGNSPOVE (*Numenius arquata*) CURLEW

Der blev indsendt 259 vinger fra stor regnspeve, hvilket var næsten en halvering i forhold til rekordåret 1988.

Aldersfordelingen viste, at godt 4% af vingerne stammede fra gamle fugle og 96% fra ungfugle. Den meget store andel af ungfugle er normal, fordi de gamle fugles efterårstræk ligger så tidligt, at langt hovedparten har passeret Danmark, når jagten går ind 1. september. Ynglesæsonen i 1989 synes at have været mindst lige så god som i 1988.

Af den geografiske fordeling (Fig. 43) fremgår, at hovedparten er nedlagt i Vadehavsområdet. Fra de øvrige dele af landet var der oftest kun tale om enkeltfugle bortset fra en enkelt lokalitet i Sydsjælland.

Den tidsmæssige fordeling (Fig. 44) viser, at mere end 60% af vingerne stammede fra første halvdel af september, heraf halvdelen fra premiere-dagen, 1. september. Efter udgangen af oktober blev der kun skudt ganske få store regnspeve.

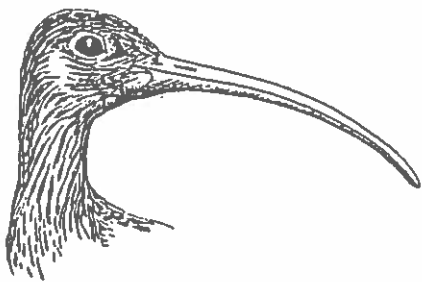

Fig. 44.
Tidsmæssig fordeling af vinger fra store regnspeve, nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Temporal distribution of wings from Curlew bagged during the hunting season 1989.

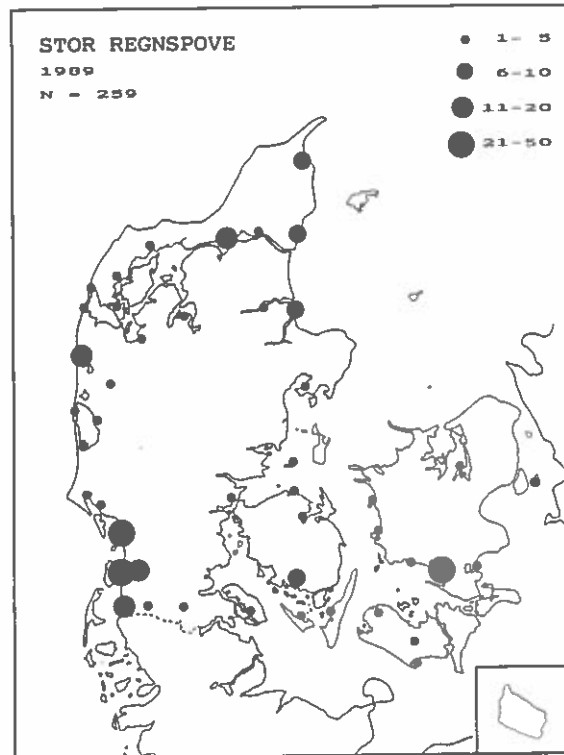
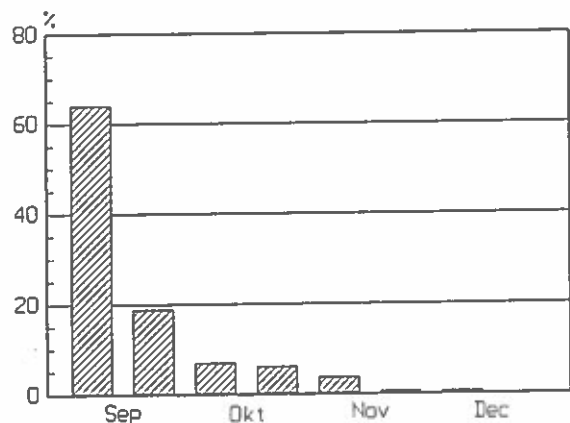

Fig. 43.
Geografisk fordeling af 259 vinger fra store regnspeve, nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Geographical distribution of 259 wings from Curlews bagged during the hunting season 1989.

LILLE REGNSPOVE (*Numenius phaeopus*) WHIMBREL

Der indkom kun 3 vinger (alle fra ungfugle) af lille regnspeve. Dens efterårstræk ligger så tidligt, at næsten al-

le fugle har passeret Danmark, når jagten starter 1. september.

SKOVSNEPPE (*Scolopax rusticola*) WOODCOCK

Der blev indsendt 592 vinger af skovsnepper, hvilket var lidt flere end det foregående år. Det milde efterår gav ikke anledning til dage med rigtig store forekomster af fugle (sneppesald), selv om der visse steder forekom ganske pænt med snepper.

Resultatet af ynglesæsonen i 1989 var - efter aldersfordelingen blandt de indsendte

vinger at dømme - lidt over middel med 2,4 ungfugl pr. gammel fugl mod 1,9 i 1988.

Den geografiske fordeling (Fig. 45) viser, at langt de fleste snepper blev skudt i det vestlige Jylland. Fra Midt- og Østjylland samt fra Øerne indsendtes der kun få vinger, og fra Bornholm slet ingen.

Efterårstrækket kulminerede i de sidste dage af oktober og den første del af november (Fig. 46). Trods det milde efterår blev der kun nedlagt forholdsvis få snepper i december.

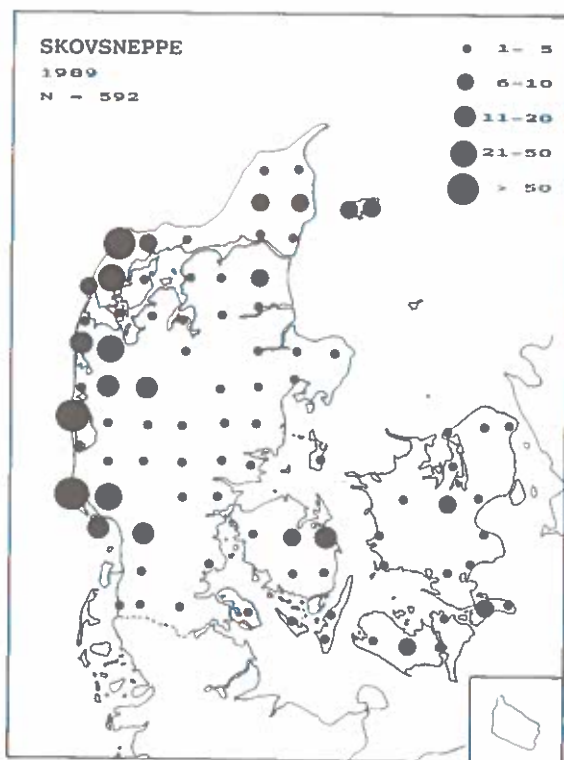

Fig. 45.
Geografisk fordeling af 592 vinger fra skovsnepper, nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Geographical distribution of 592 wings from Woodcocks bagged during the hunting season 1989.

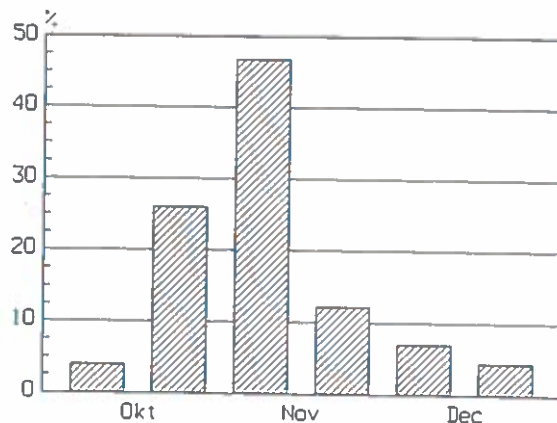

Fig. 46.
Tidsmæssig fordeling af vinger fra skovsnepper, der er nedlagt i jagtsæsonen 1989.

Temporal distribution of wings from Woodcocks bagged during the hunting season 1989.

MÅGER GULLS

I den officielle vildtudbyttestatistik er de 5 mågearter, der har jagttid, slået sammen i én gruppe "MÅGER". For at få et bedre kendskab til de enkelte arters jagtlig betydning har der de seneste år været indsamlet vinger fra måger. Fra jagtsæsonen 1989/90 indkom der i alt

1.159 vinger, hvilket var en stigning på godt 100 i forhold til året før.

Også dette års fordeling viser, at sølvmåge, stormmåge og hættemåge er de vigtigste jagtbare mågearter, mens svartbag ligger noget under, og sildemågen er helt uden jagtlig betydning (Tabel 2).

Tabel 2. Artsvis fordeling af indsendte mågevinger fra fem jagtsæsoner. Tallene i parentes angiver procentandele.

Table 2. Species composition of gull wings from five hunting seasons. Figures in brackets indicate percent of the total number of wings received.

Jagtsæson	Sølvmåge	Hættemåge	Stormmåge	Svartbag	Sildemåge
1985/86	420 (49)	179 (21)	199 (23)	59 (7)	1 (0,1)
1986/87	387 (33)	386 (33)	330 (28)	69 (6)	8 (0,7)
1987/88	481 (37)	266 (20)	411 (31)	144 (11)	15 (1,1)
1988/89	363 (34)	263 (25)	327 (31)	95 (9)	7 (0,7)
1989/90	492 (42)	284 (25)	283 (24)	93 (8)	7 (0,6)
Gennemsnit %	39	25	27	8	0,6

SØLVMÅGE (*Larus argentatus*) HERRING GULL

Der indkom i alt 492 vinger fra sølvmåger, hvilket var en stigning på 129 i forhold til foregående jagtsæson. Vinger fra ungfugle udgjorde 327 (66%). Af de resterende 165 var 67 1½ år, 19 2½ år, 12 3½ år og 67 4½ år eller ældre. Andelen af ungfugle

var af samme størrelse som året før. Sølvmågevingerne udgjorde 42% af de indsendte mågevinger, hvilket var lidt over gennemsnittet for de fem år, der er indsamlet mågevinger (Tabel 2).

Sølvmågerne blev overvejende nedlagt langs kysterne

i de indre danske farvande, men også fra en enkelt indlandslokalitet i Jylland blev der indsendt en del sølvmågevinger (Fig. 47).

Den tidsmæssige fordeling (Fig. 48) viser, at der blev skudt flest sølvmåger i begyndelsen af jagtsæsonen.

Mågeudbyttets sammensætning gennem jagtsæsonen (Fig. 49) viser, at sølvmågen fra at udgøre ca. 30% af mågeudbyttet i september steg til 60-70% i januar-februar.

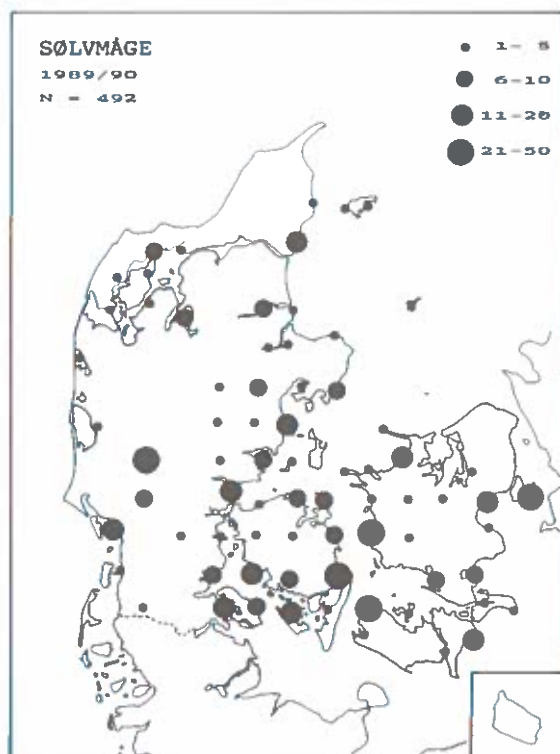

Fig. 47.
Geografisk fordeling af 492 vinger fra sølvmåger, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Geographical distribution of 492 wings from Herring Gulls bagged during the hunting season 1989/90.

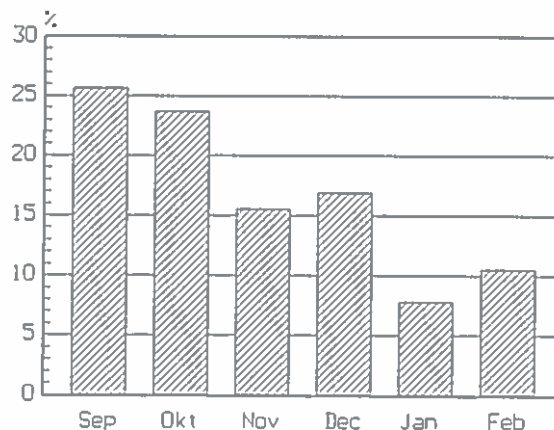

Fig. 48.
Tidsmæssig fordeling af vinger fra sølvmåger, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Temporal distribution of wings from Herring Gulls bagged during the hunting season 1989/90.

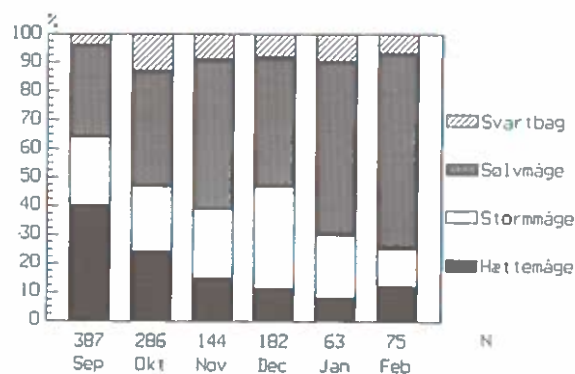

Fig. 49.
Artssammensætning af indsendte mågevinger fra jagtsæsonen 1989/90.

Species composition of wings from gulls bagged during the hunting season 1989/90.

HÆTTEMÅGE (*Larus ridibundus*) BLACK-HEADED GULL

Der indkom i alt 284 hættemågevinger, hvoraf de 207 stammede fra ungfugle og 77 fra fugle, der var ét år eller ældre.

Hættemågevingerne er indkommet nogenlunde jævnt fordelt fra de fleste egne af landet, såvel fra kystnære områder som fra indlandslokaliteter (Fig. 50).

Over halvdelen blev nedlagt i september (Fig. 51), hvilket er i overensstemmelse med, at en stor del af hættemågerne trækker væk fra Danmark om vinteren.

Hættemåge udgjorde efter vingefordelingen 25% af det samlede mågeudbytte (Tabel 2) med en klar overvægt (40% i september) i begyndelsen af sæsonen (Fig. 49).

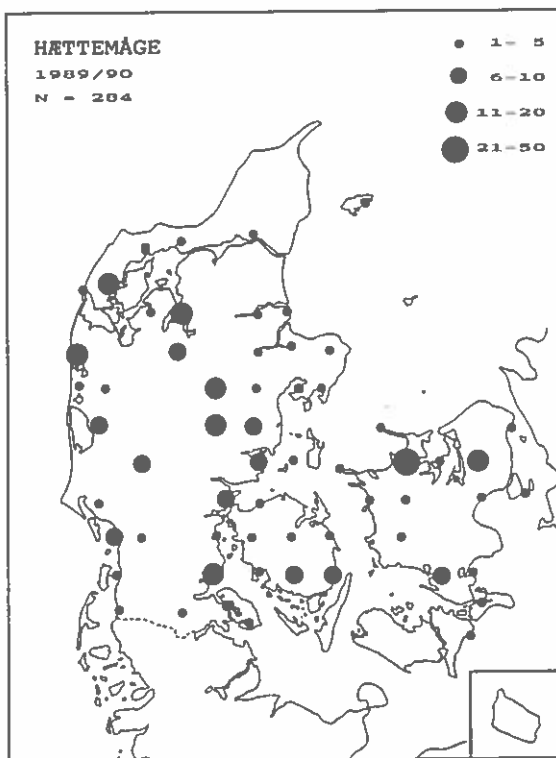

Fig. 50.
Geografisk fordeling af 284 vinger fra hættemåger, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Geographical distribution of 284 wings from Black-headed Gulls bagged during the hunting season 1989/90.

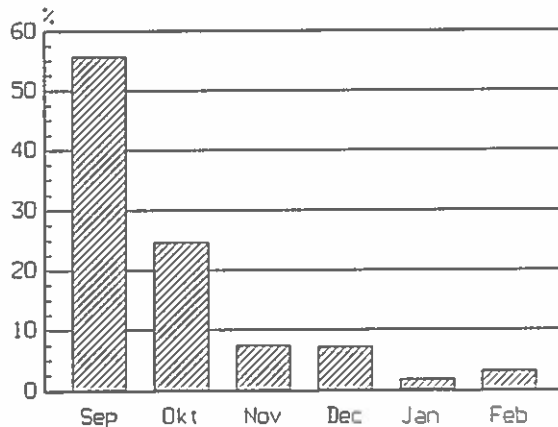

Fig. 51.
Tidsmæssig fordeling af vinger fra hættemåger, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Temporal distribution of wings from Black-headed Gulls bagged during the hunting season 1989/90.

STORMMÅGE (*Larus canus*) COMMON GULL

Der blev i alt indsendt 283 vinger fra stormmåger, hvilket var et mindre fald sammenlignet med foregående år. Der var 171 vinger fra ungfugle, 63 fra 1½ års fugle og 49, der var 2½ år eller ældre. Stormmågerne er nedlagt spredt over hele landet, såvel i kystnære områder som inde i landet (Fig. 52).

Den tidsmæssige fordeling (Fig. 53) viser, at en tredjedel af vingerne stammede fra stormmåger, der var skudt i september.

Stormmågen udgjorde 24% af det samlede mågeudbytte i 1989/90 (Tabel 2), hvilket var noget lavere end foregående år. Andelen af stormmåger i mågeudbyttet varierede gennem jagtsæsonen mellem 13 og 36% (Fig. 49).

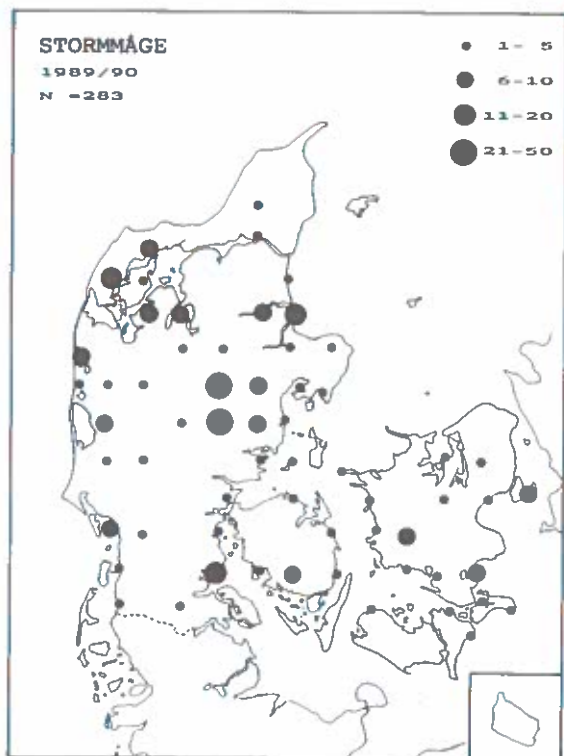

Fig. 52.
Geografisk fordeling af 283 vinger fra stormmåger, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Geographical distribution of 283 wings from Common Gulls bagged during the hunting season 1989/90.

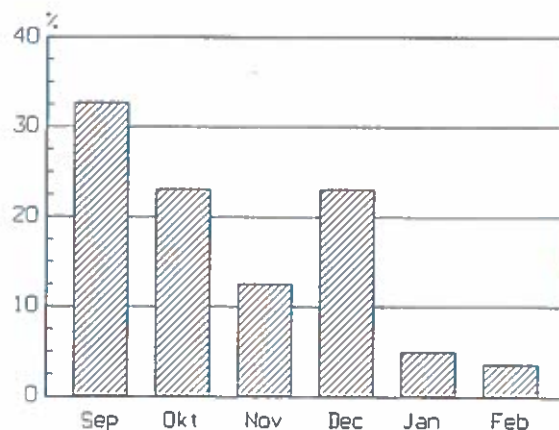
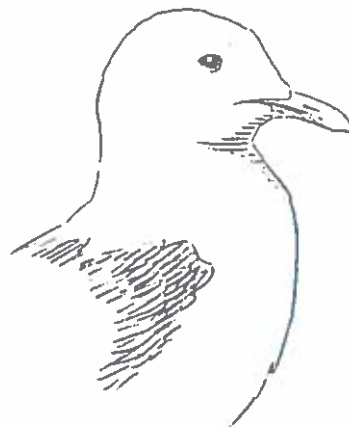

Fig. 53.
Tidsmæssig fordeling af vinger fra stormmåger, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Temporal distribution of wings from Common Gulls bagged during the hunting season 1989/90.

SVARTBAG (*Larus marinus*) GREAT BLACK-BACKED GULL

Antallet af indsendte vinger fra svartbag kom op på 93, hvilket var det samme som året før. De 75 vinger stammede fra ungfugle og 18 fra fugle, der var ét år eller ældre.

Af den geografiske fordeling (Fig. 54) fremgår, at

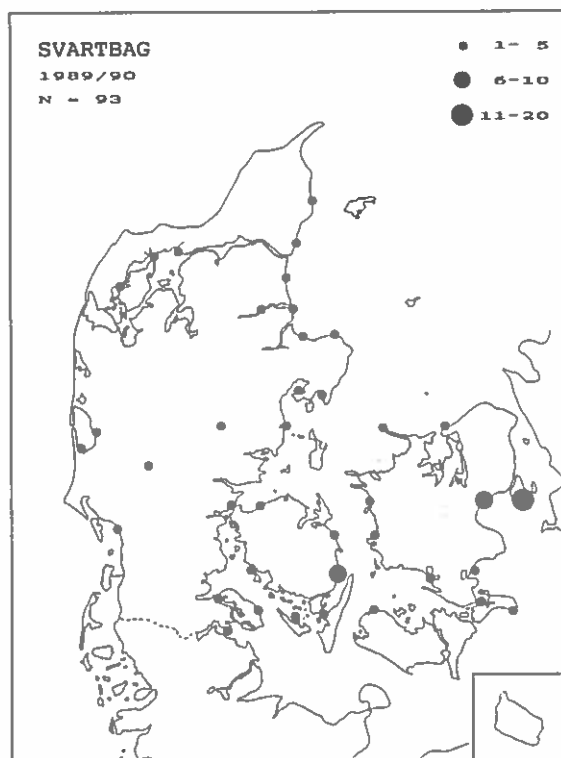

Fig. 54.
Geografisk fordeling af 93 vinger fra svartbage, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Geographical distribution of 93 wings from Great Black-backed Gulls bagged during the hunting season 1989/90.

svartbagene stort set alle blev nedlagt langs kysterne spredt over hele landet. 40% blev nedlagt i oktober (Fig. 55).

Svartbagen udgjorde 8% af det samlede mågeudbytte og varierede mellem 4 og 13% i de enkelte måneder (Tabel 2 & Fig. 49).

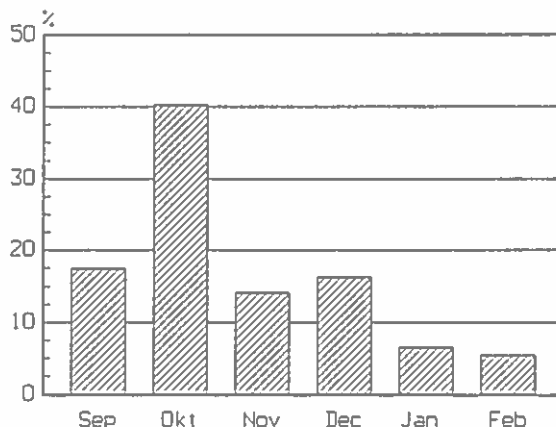

Fig. 55.
Tidsmæssig fordeling af vinger fra svartbage, nedlagt i jagtsæsonen 1989/90.

Temporal distribution of wings from Great Black-backed Gulls bagged during the hunting season 1989/90.

SILDEMÅGE (*Larus fuscus*) LESSER BLACK-BACKED GULL

Sildemågen er den mindst betydningsfulde mågeart i jagtlig henseende, dels fordi den optræder fåtalligt, dels fordi dens efterårstræk ligger så tidligt, at der kun er ganske få tilbage i Danmark,

når jagten begynder 1. september.

Fra jagtsæsonen 1989/90 kom der 7 vinger, hvoraf 5 stammede fra ungfugle, mens de øvrige to var fra fugle, der var 1½ år.

RESUMÉ

Vingeindsamlingen fra jagtsæsonen 1989/90 viste, at næsten alle arter havde haft en dårligere ynglesæson i 1989 end i 1988, og det medførte naturligt et fald i antal indsendte vinger på næsten 4.500 til 16.432 (Tabel 1).

Ænderne var repræsenteret med i alt 12.941 vinger fordelt med 7.070 fra svømmeænder og 5.871 fra dykænder. Der indkom 241 vinger fra blishøns, fra gæs 330, vadefugle 1.761 og måger 1.159.

Det meget milde vejr gennem hele efteråret og vinteren gav ikke anledning til indførelse af ekstraordinære fredninger som følge af begyndende isvinter.

Svømmeænderne var den gruppe, hvor antallet af indsendte vinger gik mest tilbage. For pibeand og skeand var der tale om mere end en halvering i forhold til det foregående år. Men også hos de øvrige arter (gråand, spidsand og krikand) registreredes betydelige nedgange (25-40%).

Antallet af indsendte vinger fra dykænder gik samlet en smule frem sammenlignet med foregående sæson. Fremgangen kan især tilskrives en betydelig stigning i antallet af ederfuglevinger. Mens antallet af vinger fra sortand og fløjlsand var stort set uændret fra året før, så var der for de fleste andre dykænder tale om markante tilbagegange. Bjergand og taffeland gik relativt mest tilbage med henholdsvis 89% og 65%.

Blandt gæssene var der samlet tale om en nedgang i antal indsendte vinger på 60% fra 826 i 1988 til 330 i 1989. Tilbagegangen var markant for alle arter.

Hos vadefuglene konstateredes et samlet fald på 17% i antal indsendte vinger. Mest

gik den store regnspeve tilbage med 43% efterfulgt af dobbeltbekkasinen med 20%. For skovsneppen var der derimod tale om en fremgang på 9%.

Antallet af vinger fra måger steg med godt 100 til 1.159. Bortset fra sølvmågen, der gik frem med 35% var der for de øvrige arter kun tale om mindre afvigelser i forhold til året før.

For blishønen faldt antallet af indsendte vinger til en tredjedel af det foregående års antal.

Resultatet af ynglesæsonen i 1989 var for svømmeænderne med undtagelse af skeanden væsentlig dårligere end i 1988. For gråand, krikand og spidsand var 1989 den dårligste ynglesæson i de 8 år, der er indsamlet vinger. Især for spidsanden var der tale om en meget dårlig sæson. Pibeanden havde også en dårlig ynglesæson i 1989, men dog lidt bedre end det hidtil dårligste år, der var 1986. Skeanden havde tilsyneladende en god ynglesæson, men da antallet af indsendte vinger fra denne art var beskedent og mere end halveret i forhold til 1988, kan tilfældigheder spille ind, og resultatet skal derfor tages med forbehold.

Blandt dykænderne har ederfuglen haft en ynglesæson, der fuldt ud var på højde med den i 1988, som var den hidtil bedste. Også fløjlsanden synes at have haft en ganske god ynglesæson i 1989. Havlit, bjergand og sortand har alle haft en meget dårlig ynglesæson i 1989. Hos hvinand, taffeland og troldand har ynglesæsonen været under middel. De to skalleslugerarter lå på samme niveau som i 1988.

Blandt gæssene havde grå-

gåsen en betydeligt dårligere ynglesæson i 1989 end i 1988. For de øvrige gåsearter er vingematerialet for spinkelt til sikre udtalelser.

Blandt vadefuglene har dobbeltbekkasin, stor regnspeve og skovsneppe haft en ganske god ynglesæson, der lå lidt over middel.

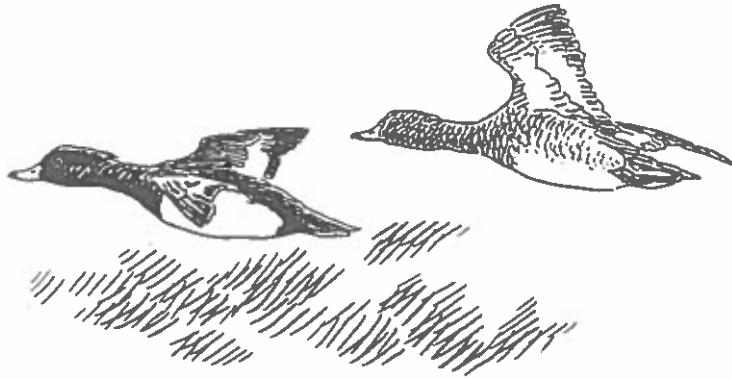
Blandt mågerne synes 1989 at have været et yngleår omkring middel.

Blishønens ynglesæson var betydeligt dårligere i 1989 end i 1988.

Sammenfattende kan det konkluderes, at for især de mest nordligt ynglende arter

som bl.a. spidsand, pibeand, havlit, bjergand og måske sædgås og kortnæbbet gås var 1989 et dårligt yngleår, mens der for mere sydligt ynglende arter som ederfugl og skovsneppe var tale om et godt yngleår. Der er næppe tvivl om, at vejrforholdene på ynglepladserne har haft en væsentlig indflydelse på yngleresultatet.

De enkelte arters geografiske og tidsmæssige fordeling er beskrevet ved hjælp af kort og figurer. Det gælder også den køns- og aldersmæssige sammensætning af udbyttet gennem jagtsæsonen.

ENGLISH SUMMARY

No. of wings

The wing survey for the hunting season 1989/90 carried out by the Game Biology Station resulted in a total of 16,432 wings (Table 1). This was c. 4,500 less than the previous season.

The distribution of wings was as follows: dabbling ducks 7,070, diving ducks 5,871, Coot 241, geese 330, waders 1,761 and gulls 1,159.

Compared to the hunting season 1988/89 a decrease in the number of wings for nearly all species except the Eider was recorded in 1989/90.

Dabbling ducks: this group of species showed the most significant decrease in number of wings received. In Wigeon and Shoveler the decrease was more than 50%. Mallard, Pintail and Teal decreased by 25-40%.

Diving ducks: the total number of wings increased a little in comparison to the previous season. The increase was caused by a significant higher number of wings from Eiders. Wings from Common and Velvet Scoter were just about the same as the previous season, whereas pronounced decreases were noticed for most of the other diving ducks. Thus, Scaup and Pochard decreased by 89% and 65%, respectively.

Coot: a decrease to one third was recorded.

Geese: a total decrease of 60% was recorded. The decrease was significant in all species.

Waders: a total decrease of 17% was recorded. In Curlew the decrease constituted 43% and in Common Snipe 20%. The number of wings from Woodcock increased by 9%.

Gulls: the number of wings increased by a little more than 100 in comparison to the

previous season. Only in Herring Gull a more pronounced increase (35%) was recorded.

Breeding success in 1989

Dabbling ducks: the breeding season has been significantly below average for all species except Shoveler. The age ratio: juv./ad. female was for Mallard, Pintail and Teal the lowest during the eight years of survey. Especially in Pintail the breeding season has been very poor. Wigeon too, had a very poor season but still a little above 1986, where the lowest age-ratio so far was recorded. Apparently the Shoveler had a fine breeding season in 1989. However, the number of wings on which the calculation is based, was very limited. Therefore the estimate must be taken with some reservation.

Diving ducks: the Eider had a breeding season just as successful as in 1988, which so far has been the best one during the years of survey. Also Velvet Scoter seemed to have had a fine season. Long-tailed Duck, Scaup and Common Scoter all had a very poor breeding season. In Goldeneye, Pochard and Tufted Duck the breeding season was below average. The two Mergansers were at the same level as in 1988.

Geese: Greylag Goose had a breeding season significantly below that of 1988. The number of wings from the other huntable goose species was too low to calculate reliable age-ratios. However, nothing indicates that the breeding season has been good.

Waders: Common Snipe, Curlew and Woodcock had all a quite fine breeding season slightly above average.

Gulls: just about average for all species.

Coot: significantly poorer in 1989 than in 1988.

The geographical and temporal distribution of the species are described by means of maps and figures.

The age- and sex-composition of the bag during the hunting season are described for some species.

Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1989/90 i Danmark

